

DRAUGAS

PERIODICALS
October 15, 2002
Vol. LXXX

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY
ANTRADIENIS - TUESDAY, OCTOBER - SPALIO 15, 2002,

770 P1 GRATIS
THE LIBRARY OF CONGRESS
EUROPEAN READING ROOM
SERIALS DIVISION
WASHINGTON
DC 20540-4830

NEWSPAPER - DO NOT DELAY - Date Mailed 10-14-02

UŽSIENIO LIETUVIŲ DIENRAŠTIS
4545 WEST 63rd STREET • CHICAGO, ILLINOIS 60629
TEL: 773-585-9500 • FAX: 773-585-8284 • WWW.DRAUGAS.ORG

Nr. 198
Kaina 50 c.

Šiame numeryje:

Lietuvos motinėlės – geros vaistininkės, sako dr. J. Adomavičius; Širdies chirurgijos centre gydo ne tik širdį. 2 psl.

Ar ne laikas svarstyti ir apie laikraščius jungtuves, klausia Stasė E. Semėnienė; Kretingos ūkininko 10 metų karas už teisybę. 3 psl.

Vysk. Pauliaus Baltakio žodis JAV LB Tarybai. 4 psl.

Grazina Narkus-Kramer papasakojo Sigmundo Freudą verta savo kūrybos istorija. 6 psl.

Birutė yra mano herojė: tai žodžiai iš Metų moters žymenio įteikimo Birutei Jasaitienei iškilmių. 8 psl.

Sportas

* Lietuvos futbolo rinktinė 2004 m. Europos čempionato atrankos rungtynėse Kaune rezultatu 2:0 nugalėjo Farerų salų komandą. Tai – pirmoji Lietuvos komandos pergalė atrankos ciklo varžybose po trejų metų pertraukos. „Džiaugiuosi pergale, kuri mums buvo labai reikalinga. Esu patenkintas vyrų kovų. Dabar stengsimės laimėti ir Islandijoje“, po rungtynių kalbėjo Lietuvos rinktinės vyriausiasis treneris Benjaminas Zelkevičius.

* Šveicarijoje pasibaigusiame ketvirtajame Europos kūrėjų badmintono čempionate Lietuvos atstovai iškovojo vieną aukso, du sidabro ir vieną bronzos medalių.

* Savaitgalį Varšuvoje įvykusios atviros sportinių šokių varžybose klasikinio šokių programoje nugalėtojais tapo Kauno klubo „Sukurio“ šokėjai Julius Šeinauskas ir Iveta Paurytė. o Lotynų Amerikos šokių programoje I vietą iškovojo Kauno „Dileksos“ atstovai Saulius Skambinas ir Sandra Kniazevičiūtė.

Naujausios žinios

* Kazys Bobelis JAV pilietybės atsisakė tik šį mėnesį, o ne prieš dešimtmetį, kaip teigė iki šiol.

* Seimo pirmininkas susirūpino galima korupcija Vilniaus policijoje.

* Susitikti su JAV prezidentu į Vilnių galetų atvykti Latvijos ir Estijos prezidentai.

Prie Maldos pusryčių stalo prezidentas kvietė siekti santaros

Vilnius, spalio 13 d. (Elta) — Aukščiausi Lietuvos pareigūnai, politikos, verslo bei kultūros atstovai sekmadienį Prezidentūros Baltojoje salėje susėdė už vieno pusryčių stalo maldos dvasioje pasidalinti mintimis apie nuveiktus ir ateities darbus, apžvelgti valse-

tybės politinį, kultūrinį bei visuomeninį gyvenimą.

Tai jau antrąjį Lietuvos surengti Maldos pusryčiai.

Į tuos, kam brangios bendravimo ir krikščioniškos vertybės, kreipėsi prezidentas Valdas Adamkus: „Jau dvylika metų kaip laisvi žmonės

mėginame kartu rašyti naujus pilietinio gyvenimo, pilietinės santaros puslapius. Labai svarbu, kad mus jungtų pasitikėjimo ryšys, kad jis stiprėtų ir darytų mūsų bendrą gyvenimą labiau humaniską, solidarią, labiau patikimą“.

Pasak valstybės vadovo,

saugią rytdieną šiandien pajėgsime kurti tik bendradami ir bendradarbiaudami, tik siekdami santaros Lietuvos viduje ir Lietuvos santaros su pasauliu.

Prezidentas apgailestavo, kad Lietuvoje dar stinga kalbėjimosi su kitaip mąstan-

čiais, stengimosi suprasti vieniems kitus bei ieškoti sutarimo svarbiausiais ir opiausiais bendro gyvenimo klausimais.

„Tikiuosi, kad šis maldos jungiamas mūsų susibūrimas kurs dialogą, kuriame visuomet galiojotų aukso taisyklė: 'Nedaryk kitam to, ko nenori,

kad jis tau darytų'. Galėčiau dar pridurti — visuomet daryk tai, ko norėtum sulaukti ir iš kitų“, baigdamas kalbą sakė prezidentas.

Dešimtmečius Vakaruose puoselėjama Maldos pusryčių tradicija Lietuvoje tik prasideda.

Premjeras savo algą atiduos daugiavaikėms šeimoms

Ministras pirmininkas Algirdas Brazauskas nusprendė savo mėnesinį darbo užmokestį skirti daugiavaikėms šeimoms. Iki šiol premjeras atlyginimo iš viso neimdamavo ir šie pinigai grįždavo į valstybės biudžetą.

Spalio mėnesio vyriausybės vadovo atlyginimas išdalintas Vilniaus rajone Saliniukuose gyvenančiai D. ir A. Puidokų šeimai, auginančiai 12 vaikų, Vilniuje Pilaiteje Saločiu kaime gyvenantiems D. ir T. Stravinskams, auginantiems 13 vaikų ir Klaipėdoje 17 vaikų šeimą auginantiems R. ir A. Alenčikams.

Pernai liepą tapęs premjeru A. Brazauskas nutarė atsisakyti vyriausybės vadovui numatyto atlyginimo ir toliau gauti tik prezidento valstybinę pensiją. Pensija yra pusė prezidento algos dydžio. Tai šiuo metu yra 6,200 litų. Premjero atlyginimas atskaičius mokesčius, yra daugiau kaip 5,000 litų. (BNS)

Skurdui įveikti numatoma išleisti beveik milijardą litų

Vyriausybei pateiktas Skurdo mažinimo strategijos įgyvendinimo 2002-2004 metais programos projektas, kuris per 3 metus santykinį skurdą sumažintų nuo 10 iki 14 proc.

Pagrindinės skurdo mažinimo kryptys — didinti gyventojų aktyvumą, sudaryti palankias sąlygas ūkio plėtrai, didinti socialinių paslaugų prieinamumą, tobulinti pajamų garantijų įstatymą ir pan. Statistikų skaičiavimais, santykiniam skurdui likviduoti per metus reikėtų 340 mln. litų. (BNS)

Spalio 12 dieną Pabradaje, Centriname kariuomenės poligone, iškilmingai uždarytos vienos iš svarbiausių šių metų kariuomenės pratybų „Geležinis vilkas“, buvo patvirtinta, kad pirmasis lietuviškas karinis dalinys — Lietuvos Didžiojo kunigaikščio Algirdo mechanizuotas pestininkų batalionas visiškai atitinka NATO reikalavimus. Tokias išvadas po beveik savaitę Centriname kariuomenės poligone Pabradaje trukusių pratybų padarė ne tik Lietuvos kariuomenės ir Krašto apsaugos ministerijos (KAM) vadovai, bet ir Danijos, pagrindinės Lietuvos bendrininkės tarp NATO valstybių, kariuomenės atstovai. Algirdo batalione yra apie 900 karių ir 200 įvairių karinės technikos vienetų. „Geležinio vilko“ brigadoje tarnauja per 3,000 karių. Eltos nuotr.

Pernai buvo sunaikinti 7 narkotikų tiekimo kanalai per Lietuvą

Nuo 2001-ųjų metų vidurio Lietuvos valstybės saugumo departamentas (VSD) kartu su užsienio specialiosiomis tarnybomis išaiškino ir sunaikino 7 narkotikų tiekimo kanalus per Lietuvą bei užsienio valstybes. Pareigūnai išsiskaidė dvi lietuvių sukurtas ir užsienyje veikusias organizuotas nusikalstamas grupes, sustabdė pogrindinės metamfetamino laboratorijos veiklą, užkardė keleto Lietuvos įsikūrusių organizuotų nusikalstamų grupuočių, užsimačinių neteisėtų narkotikų verslų, veiklą.

Pasak VSD, per šį laikotarpį kartu su kolegomis iš užsienio įvykdytos 9 bendros operacijos, kurių metu sulaukta 12 narkotikų gabentų bei šio neteisėto verslo organizatorių užsienyje bei Lietu-

voje. Operacijų metu paimti dideli kiekiai amfetamino, metamfetamino, heroino, kokaino bei I kategorijos prekurzorius — BMK.

Buvo rasta dešimtys kilogramų narkotikų medžiagų, išsiskaidytos tarptautinių mastu veikusios nusikalstamos grupės, sulaukta ne tik Lietuvos, bet ir Afganistano bei Jemeno piliečių, itin stambiu mastu dalyvavusių nusikalstamoje narkotikų platinimo veikloje.

Pranešime spaudai pažymima, kad informacija apie operacijas yra viešai neskelbiamoji ir be kitų valstybių sutikimo konkrečios operacijos detalės viešai neskelbiamos.

2001 m. viduryje Valstybės saugumo departamentui buvo pavesta suaktyvinti veiklą kontroliuojant tarp-

tautinę narkotikų ir psichotropinių medžiagų apyvartą. Vykdydamas šią užduotį, VSD išplėtė materialinę techninę bazę, sustiprino žvalgybines informacijas grandis ir suaktyvino bendradarbiavimą su Vakarų spectarnybomis.

ES vadovė perspėja kandidate neprašyti pinigų

Vilnius, spalio 14 d. (Reuters-Elta) — Pirmadienį Europos Sąjungai (ES) pirmininkaujanti Danija perspėjo valstybes kandidate per baigiamąjį derybų ratą, kuris turėtų prasidėti kitą mėnesį, nesitiki daugiausiai finansinės paramos nei buvo pasiūlyta iki šiol.

15 valstybių grupė tikisi užbaigti pletros derybas su 10 daugiausiai Rytų Europos valstybių, tarp jų ir Lietuva, iki gruodžio mėnesį Kopenhagoje įvyksiančio ES viršūnių susitikimo, tačiau derybose dar teks tartis finansavimo klausimais.

„Yra galimybė pakeisti įvairius dalykus dvišalėse diskusijose, bet bendrai paeinus, aišku, kad pinigų daugiau nebus“, sakė Danijos užsienio reikalų ministras Per Stig Moeller, kalbėdamas Baltijos viršūnių susitikime Danijos sostinėje. Jis teigė, kad buvo išspėsti beveik visi nefinansiniai klausimai su valstybėmis kandidatėmis, o dabartinės narės kol kas nepasiekė bendro sutarimo dėl paramos naujosios narės. Tikimasi bendrą derybinę nuostatą parengti spalio 24-25 d. Briuselyje vyksiančiame viršūnių susitikime.

Europos Sąjungai pirmininkaujanti Danija pakvietė 10 kandidatų spalio 28 d. susirinkti Kopenhagoje, kur jų atstovai bus informuoti apie Briuselio susitikimo sprendimus.

Europos Komisija pasiūlė išsiskaidyti paramą naujųjų narių ūkininkams 10 metų laikotarpiui, pradedant nuo 2004 metų ir 25 procentų nuo tos sumos, kurią gauna ūkininkai dabartinės narės. Komisija taip pat siūlo pagal 1995-1999 metus skaičiuotą gamybos kvotas žemės ūkyje.

zijos supertanklaivį Jemene. Pareikšime, kurį pasirašė O. bin Laden, musulmonai yra raginami vienytis kovai su amerikiečiais ir žydais.

SIRIJA

Damaskas. Sirijos spauda teigia, kad karas prieš Iraką būtų karas dėl naftos ir jo nori stambios JAV naftos bei ginklų bendrovės. Irakas pagal naftos atsargas nusileidžia tik Saudi Arabijai, tačiau dabar šią žaliavą gali eksportuoti tik pagal Jungtinių Tautų „naftos už maistą“ programą.

RUSIJA

Maskva. Kas penktas jaunas kareivis, pašauktas į Rusijos kariuomenę po 2000 m., vartojo narkotikus, pranešė Gynybos ministerijos pareigūnas. Pasak jo, tai tik vienas rodiklis. Jis teigė, jog tarnybos Šiaurės Kaukaze duomenimis, per 2002 m. pavasario šaukimą 40 proc. jaunų kareivių nustatytą priklausomybę nuo narkotikų.

JAV

Vašingtonas. JAV prezidentas George W. Bush sekmadienį paragino pasaulio bendriją priešintis terorizmui ir kaip „menkavasišką aktą“ pasmerkę sprogdimus Bali saloje. „Pasaulis privalo priešintis pasaulinei terorizmo grėsmei. Be to, mes turime vadinti šį niekingą aktą jo tikruoju vardu — žmogžudyste“, sakė G. W. Bush.

Vašingtonas. Per pastarąją savaitę įvykdyti „al Qaeda“ priskiriami išpuoliai ir neseniai per televiziją rodyti nemanomų grupės vadų pareiškimai gali reikšti, kad kyla nauja teroristinės grupės

INDONEZIJA

Bali. Indonezijos Bali salos policija pirmadienį pranešė žinanti pavardes asmenų, susijusių su savaitgalį įvykdytais sprogdinimais. Sprogimai vėlyvą šeštadienio vakarą nugriaužė karortines Bali salos naktiniuose klubuose. Naujausiais vyriausybės tar-

Pasaulio naujienos

(Remiantis AFP, Reuters, AP, Interfax, ITAR-TASS, BNS žinių agentūrų pranešimais)

EUROPA

Helsinkis. 19-metis Suomijos studentas chemikas Petri Erkki Tapio Gerdt, kuris praėjusį penktadienį susprogdino bombą prekybos centre ir zuvo kartu su šešiais kitais žmonėmis, dažnai lankydavosi interneto tinklalapyje, kuriame mokoma pasigaminti sprogmenis, pirmadienį pranešė Suomijos žiniasklaida. Prekybos centre susprogdintoje savadarėje bomboje buvo apie 2 kg sprogdinamosios medžiagos ir daug plieninių bei švininių šratų. Manoma, kad tokiu užtais buvo siekiama nužudyti kuo daugiau žmonių, sakė policijos atstovai. Per šį išpuolį buvo sužeista beveik 100 žmonių, dešimtims jų prireikė skubios operacijos.

Londonas. Didžioji Britanija pirmadienį sustabdė

SVEIKATOS KLAUSIMAI

LIETUVĖS MOTINĖLĖS — GEROS VAISTININKĖLĖS

JONAS ADOMAVIČIUS, M.D.

Jos kitiems teikė ne vaisius, tik karštas maldas, kurias dabartinė medicina laiko veikliu vaistu. Dabar Texas Duke universitete atlikti tyrimai numato, kad kieno nors prašymas pasimelsti už jį gali talkinti pagijimui. Už kuriuos buvo meldžiamasi, pusiau (50 proc.) sumažėjo širdies ritmo nenormalumai ir 100 proc. sumažėjo širdies atakos ir širdžių nepajėgumas. Malda talkina ir pamaldžiam.

Duke universiteto kardiologas Mitch Krucoff, M.D., su keliais bendrininkais susidomėjo Indijos liginėse paplitusiu dvasišku. Dvasingieji liginys buvo daug ramesni ir linksmesni už šalia nedvasinguosius. Kardiologas ir jo bendrininkai sudomino, kokią įtaką sveikatai turi dvasingumas. Buvo atlikti šie tyrimai su 150 vyrais, besiskundžiančiais krūtinės skausmu. Vyrai buvo padalinti į penkis grupes. Visų grupių vyrams buvo atlikta širdies kateterizacija (įvestas plastinis vam-

delis į širdies arteriją) blokadų sumažinimui. Priedui, pirmos grupės vyrai buvo mokomi atsipalaiduoti nuo įtampos; antros grupės vyrams buvo taikomas apmąstymas (imagery training); trečiosios grupės vyrai buvo gydomi palietimu (therapeutic touch); už ketvirtos grupės vyrus meldėsi North Carolina baptistai ir Nepal budistai; penktos grupės vyrai jokio priedo negavo — tik buvo geriausiai prižiūrimi liginėje.

Niekas nežinojo, kas už ką meldžiasi, nei jų šeimos nariai, nei gydytojai.

Visi tiriamieji vyrai buvo labai rimti liginiai. Dauguma jų anksčiau rūkė; daugiau kaip pusė jų turėjo padidintą kraujospūdį ir daugiau negu ketvirtis sirgo cukralige. Daugiau kaip pusė jų buvo turėję širdies ataką.

Na ir štai kas atsitiko su visais tais vyrais. Duomenys buvo labai įdomūs. Gydytojai peržiūrėjo dvejopus dalykus: 1. elektrokardiogramas, ku-

rios nurodė širdies ritmo nenormalumus ir 2. kliniškas iš-eitis — ar kuriam nors nereikės pakartoti tyrimus, kuris gavo širdies ataką ar jos nepakankamumą, ar mirė.

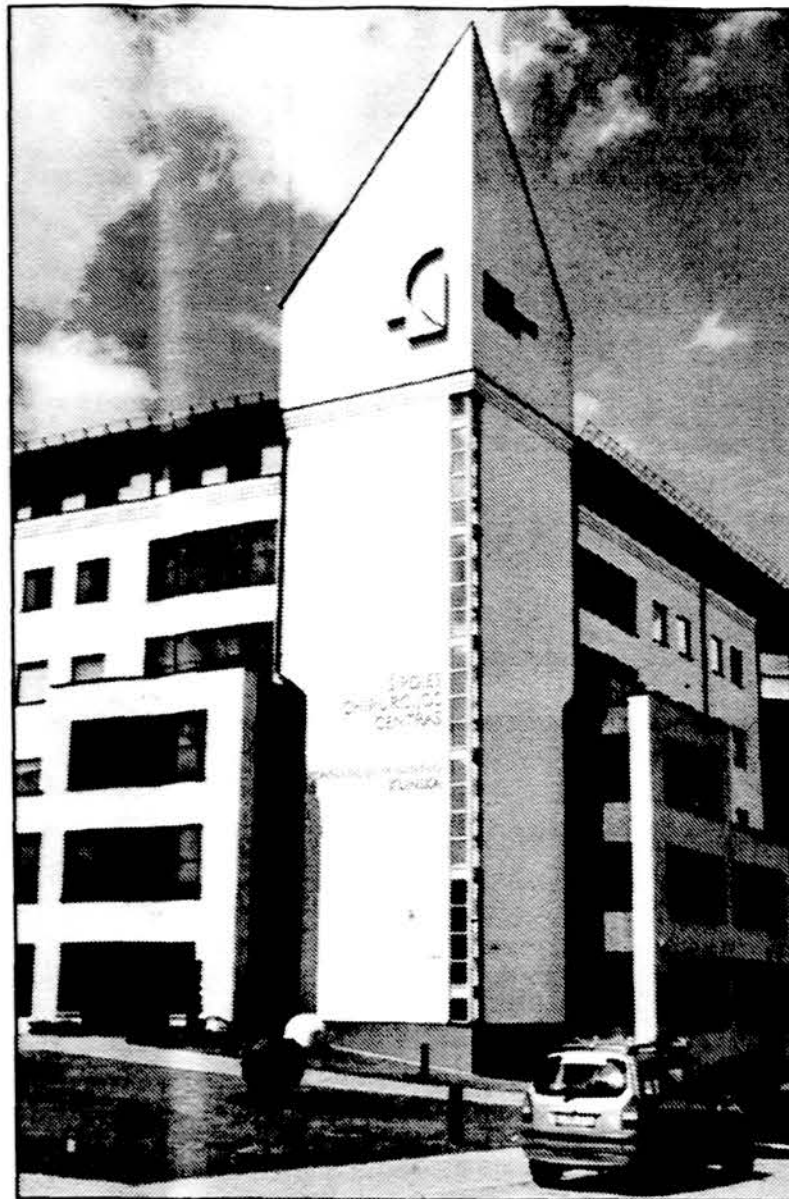
Palyginus su penktoje grupėje jokio priedinio gydymo negavusiais, tik geriausiai prižiūrimais liginėje — kontroliniais vyrais, sumažėjo komplikacijos 20-30 proc. pas pirmos, antros ir trečios grupės vyrus.

Tai buvo gerai — sake dr. Krucoff. Bet tų ketvirtos grupės vyrų, už kuriuos buvo meldžiamasi, duomenys netilpo į jų ligų istorijas. Už kuriuos buvo melstasi, tiems sumažėjo 50 proc. širdies ritmo nenormalumas ir 100 proc. sumažėjo kliniškas stovis, kaip ataka širdies ar jos nepakankamumas.

Dr. Krucoff perspėja, kad toks nedidelis tirtų vyrų skaičius neišsprendžia atsiktinumo, bet tų tyrimų duomenys yra pastovūs ir įkvepiantys; jie yra geras pagrindas atlikimui naujų didesnių tyrimų, kurie yra jau pradėti.

Mes gi esame dėkingi mūsų motinėlėms už jų maldas ir mūsų įpratimą melstis, kas yra daugiopą naudą nešan-tis įprotis. Niekas dar tikrai nežino, kaip malda įtakoja sveikatą.

Saltinis: „Prevention“, October 2002.

Širdies chirurgijos centras įsikūręs modernioje ir erdviame pastate. Centro adresas: Laisvės pr. 64a, LT-2017, Vilnius; tel. 370-5-2390500, 370-5-2390501.

ŠIRDIES CHIRURGIJOS CENTRE GYDOMA NE TIK ŠIRDIS

Amerikos lietuviai, prieš keliaudami į Lietuvą, turbūt neretai pagalvoja, kur sune-galavus ar susirgus galima gauti greitą ir patikimą pagalbą. Lietuvoje jau seniai veikia privačios stomatologinės klinikos ir daug Amerikos lietuvių jas išbandė ir įsitikino, kad dantų gydymas ir protezavimas yra palyginant pigus ir savo kokybę ne kiek neat-silieka nuo amerikietiško, kai kuriais atvejais net lenkia. Pradeda atsirasti ir privaciai praktikuojančių gydytojų.

Jau prieš ketverius metus Vilniuje atsidarė Širdies chirurgijos centras, pirma ir vienintelė privati klinika Lietuvoje, kurioje atliekamos sudėtingos širdies operacijos. Kardiologijos ir širdies chirurgijos yra svarbiausia klinikos veiklos sritis, tačiau ne vienintelė. Prieš metus buvo įsteigta konsultacijų ir gydymo klinika. Šiuo metu centre pacientams siūlomas labai platus medicinos paslaugų pasirinkimas.

Šį pavasarį apie Širdies chirurgijos centro paslaugas Čikagos „Margucio II“ radijo laidoje pasakojo du jauni kardiologai, kurie ten dirba: medicinos mokslo daktarai Mindaugas ir Žareta Palaikiai. Jie buvo Čikagoje ir lankėsi geriausiose Čikagos liginėse, norėdami susipažinti su Amerikos kardiologija. Iš jų sužinojome, kad centre operuoja ir konsultuoja žymūs Lietuvos specialistai, kad ten galima atlikti ne tik operacijas, bet ir bendrus tyrimus ir kraujagyslių ligų diagnostiką. Klausytojai į šią laidą reagavo

ir prašė daugiau informacijos.

Dr. Gražina Slavenienė iš New Yorko š.m. liepos mėnesį savo viešnagės Lietuvoje metu lankėsi Širdies chirurgijos centre ir mielai sutiko pasidalinti savo išpuodžius.

— **Kokiu būdu apie šį centrą sužinojote? Ar buvotė kažnors apie jį girdėjusi Amerikoje?**

— Apie centrą anksčiau nieko nežinojau. Pastatą esu mačiusi, nes važiuojant Laisvės prospektu krenta į akis naujas kampinis pastatas su smailiu stogu. Bet sprendžiant pagal pavadinimą, atrodo, kad ten atliekamos vien tik širdies operacijos. Gimines Lietuvoje aiškino, kad klinika privati, o operacijos labai sudėtingos ir labai brangios. Apie visas kitas paslaugas sužinojau beveik atsitiktinai. Prieš važiuojant į Lietuvą šį pavasarį Čikagoje susitikau su daktarais kardiologais Žareta ir Mindaugu Palaikiais, kurie viešėjo pas mano sūnų ir lankėsi Čikagos liginėse. Jų nuomone, Širdies chirurgijos centras savo medicinos įrangą ir savo diagnostikos, gydymo ir slaugymo praktika neat-silieka nuo amerikietiškos. Jie buvo atsivežę katalogą apie centrą. Daktarė Žareta mane maloniai pakvietė atvažiuoti į Vilnių pačiai įsitikinti. Taip ir padariau.

— **Kokie tyrimai Jums buvo atlikti?**

— Pas doc. Žaretą atlikau smegenų kraujotakos sutrikimų diagnostiką, t. y. dvigubą kraujagyslių skenavimą. Labai įspūdinga, kai ekrane

savo akimis gali matyti savo kraujagysles ir pasitikrinti, ar sienelėse nėra trikdančių užsikimšimų. Šis profilaktiškas diagnostikos metodas yra labai informatyvus, nekenksmingas ir nesukeliantis nepatogumų. Amerikoje vargu ar draudimas padengtų tokių profilaktinių tyrimų.

Kitame skyriuje kardiologė prof. Loretą Ivaškevičienę man atliko išsamius kardiologinius tyrimus — elektrokardiogramą (EKG), fizinio krūvio mėginį „stress test“ ir širdies echoskopiją (Echo). Šiame skyriuje šalia prof. L. Ivaškevičienės dirba kardiologė doc. Alicija Dranekienė-Storpirštė ir intervencinės kardiologijos specialistas doc. Eugenijus Kosinskas.

Dr. L. Ivaškevičienė patikrino mano vaistus ir man prirašė ekvivalentiškus Europoj vartojamus vaistus, kuriuos galima pirkti Lietuvos vaistinėse. Vaistai Amerikoje labai brangūs — Lietuvoje, gavus receptą, galima nusipirkti Europos gamybos vaistų, kurie gerokai pigesni. Aš jais buvau patenkinta.

Kitą dieną man paskyrė konsultaciją neurologijos skyriuje, padarė kraujo tyrimus. Po to dr. Žareta aprodė visą kliniką, supažindino su keliais kitais centre dirbančiais specialistais.

Kiekviena konsultacija truko apie valandą. Kitaip sakant, turėjau palyginus daug laiko pasitarti su specialistu, ne vien su pagalbiniais persona-

lomis. Viskas buvo atlikta greitai ir dalykiškai, aparatura moderni. Visų rezultatų dokumentaciją atsivežiau ir parodžiau savo kardiologui čia.

— **Koks bendras klinikos vaizdas? Ar centras labai skiriasi nuo privačių klinikų Amerikoje?**

— Širdies chirurgijos centras man paliko labai gerą įspūdį. Bendras įspūdis tikrai teigiamas. Centras įsikūręs modernioje šešių aukštų pastate. Du aukštai yra skirti pacientų palatomis, po vieną — reanimacijos ir intensyvios terapijos palatomis, dviems operacinėms, konsultacijų klinikai ir administracijai. Palatų yra kelių kategorijų: vienvietės, dvivietės ir vadinamos „liuksas“. „Liuksas“ yra kaip

mažas butas, su prieškambariuku ir salonėliu. Palatose mačiau šaldytuvus. Visur yra patogūs moderniškiausi tualetai ir dušai. Labai švaru ir tylu. Man gal labiausiai krito į akį tai, kad projektuojant šią kliniką, daug dėmesio buvo skirta pacientų asmeniškumo poreikiams ir privatumo apsaugojimui.

— **Kokios rūšies širdies operacijos ten atliekamos? Ar Jūsų nuomone, galima pasikliauti centro paslaugų kokybe?**

— Manau, nėra klausimo, kad kardiologijos skyrius yra labai įspūdingas. Lietuva yra gerokai pažengusi kardiologijos srityje palyginus su kitomis Rytų Europos šalimis. Susipažinau su akademiku Vytautu Jonu Sirvydžiu ir profesoriumi Giedriumi Uždavinium. Tai labai žymios pavardės, daug kam girdėtos, kitaip sakant, centre operuoja geriausi Lietuvos širdies kardiologai — chirurgai. Jie atlieka koronarų šuntavimo (by-pass), įgimtų širdies ligų, širdies vožtuvų pakeitimo ir rekonstrukcijos, platinės širdies vožtuvų operacijas, angioplastiką, Rosso operacijas. Pavyzdžiui, Rosso operacijas, kurias atlieka prof. V. Sirvydis, kitose regiono šalyse yra retai atliekamos.

Centras turi galvos smegenų kraujotakos sutrikimų gydymų skyrių, atliekamos galvos smegenis maitinančių kraujagyslių operacijos, pilvo aortos aneurizmų šalinimo, kojų arterijų bei venų rekonstrukcinės operacijos.

Kraujagyslių chirurgai yra profesorius Egidijus Barauskas ir medicinos mokslų daktaras Mindaugas Palaikis. Pacientus konsultuoja ir insultų centro specialistai, gydytojai neurologai: Laimutis Pačauskas, Augustas Vilimas, Aleksandras Kirjazovas, docentė Ilona Bičkuvienė. Kaip matote, tai patyrę specialistai, mokslininkai-profesorai. Vien jų pavardės ir moksliniai laipsniai laidoja aukštą kokybę.

— **Kokios kitos paslaugos suteikiamos?**

— Iš pat pradžių veikia ortopedijos skyrius, kuriam vadovauja profesorius Narūnas Porvaneckas. Jis atlieka visas traumatologijos ortope-

dijos srities operacijas. Daugiausia dėmesio jis skiria klubo ir kelio sąnarių endoprotezavimo ir deformacijų rekonstrukcinėms operacijoms. Beje, daktaras N. Porvaneckas pirmasis Lietuvoje pradėjo daryti kosmetines kojų formos korekcijos operacijas.

Nuo 2000 m. centre atsidarė platinės chirurgijos klinika, kurioje atliekamos veido plastikos, krūtų formos keitimui, riebalų nusiurbimo ir kitos platinės operacijos. Jas atlieka Lietuvoje gerai žinomas platinės chirurgijos specialistas profesorius Kęstutis Vitkus ir mikrochirurgai gydytojai Eglė Knepienė ir Gediminas Rauba (pvz., veido auglių ir randų pašalinimai ir pan.). Profesorius K. Vitkus yra labai žinomas, jo pavardė esu jau daug kartų girdėjusi, bet nežinojau, kad jis dirba Širdies chirurgijos centre. Esu tikra, kad jo operacijos yra aukšto lygio. Apskritai, centras plečiasi ir bando įtraukti kitų sričių specialistus.

Paslaugų spektras labai platus. Pagal susitarimą siūloma konsultuoti pas įvairių sričių specialistus, pvz., pas gastroenterologą, endokrinologą, dermatovenerologą, proktologą, dietologą, net psichiatrą. Yra ir pediatrai.

— **Ar, Jūsų žiniomis, daug Amerikos lietuvių naudoja šio centro teikiamomis paslaugomis? Ar sutikote Amerikos lietuvių?**

— Amerikos lietuvių nesutikau. Mes nedaug žinome apie centrą, todėl ir kreipiasi nedaugelis. Be to, daug kas netiki, kad gydymas Lietuvoje yra tokio pat lygio kaip Amerikoje. Apsilankiusi klinikoje, įsitikinau jos privalumais. Didžiausias privalumas, mano nuomone, yra tas, kad už palyginus nedidelius pinigus galima gauti aukšto kvalifikacijos specialistą.

Dr. Žareta pasakojo, kad prieš kelerius metus Širdies chirurgijos centre operacija buvo atlikta išeivijos lietuvių dailininkui Kazui Varneliui. Jo atsiliepimai apie centrą yra kuo palankiausi. Dailininkas ne kartą yra sakęs, kad Širdies chirurgijos centre jautėsi kaip kurorte. Net praėjus keleriems metams jis negaili pagiriamųjų žodžių

DRAUGAS
(USPS-161000)
THE LITHUANIAN WORLD WIDE DAILY

Published daily except Sundays and Mondays, legal Holidays, the Tuesdays following Monday observance of legal Holidays as well as Dec. 26th and Jan. 2nd by the Lithuanian Catholic Press Society, 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589.
Periodical class postage paid at Chicago, IL and additional mailing offices.
Subscription Rates: \$100.00 Foreign countries \$115.
Postmaster: Send address changes to Draugas — 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589.
Mazindami pašto išlaidas, pakvatomų už prenumeratą nesučiame. Prie pavarės ir adreso, siųsdami laikraštį pažymime, iki kada prenumerata galioja.

Draugo prenumerata yra mokama iš anksto.			
	Metams	1/2 metų	3 mėn.
JAV	\$100.00	\$60.00	\$38.00
Kanadoje ir kitur (U.S.)	\$115.00	\$65.00	\$45.00
Tik šeštadienio laida:			
JAV	\$60.00	\$45.00	\$33.00
Kanadoje ir kitur (U.S.)	\$65.00	\$50.00	\$38.00
Užsakant ir Lietuva:			
Oro paštu	\$500.00	\$250.00	
Reguliariu paštu	\$100.00	\$55.00	
Tik šeštadienio laida oro paštu	\$160.00	\$85.00	
Tik šeštadienio laida reguliariu paštu	\$55.00		

Vyriausia redaktorė — Danutė Bindokienė
Administratorius — Valentinas Krumpelis
Moderatorius — kun. Viktoras Rimšelis
• Administracija dirba kasdien, nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nedirba.
• Redakcija dirba kasdien, nuo 8:30 iki 4:00, šeštadieniais nedirba.
• Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos atsiunčiamas, gavus prašymą, ką nors skelbti.
• Redakcija straipsnius taisy savo nuožūria. Nenaudotų straipsnių nesaugo. Siunčiant prašome pasilikti kopiją.
El-paštas: administracija@draugas.org
redakcija@draugas.org
rasine@draugas.org
skelbimai@draugas.org

VIDAS J. NEMICKAS, M.D.
KARDIOLOGAS — ŠIRDIES LIGOS
7722 S. Kedzie Ave.
Chicago, IL 60652
Kab. tel. 773-471-3300

EDMUNDAS VIZINAS, M.D., S.C.
VIDAUS LIGŲ GYDYTOJAS
Kalbama lietuviškai
6916 W. Archer Ave. Ste. 516
Chicago, IL 60638
Tel. 773-229-9965
Valandos pagal susitarimą

DR. JOVITA KERELIS
DANTŲ GYDYTOJA
9525 S. 79th Ave., Hickory Hills, IL
Tel. (708) 598-8101
Valandos pagal susitarimą

EUGENE C. DECKER, D.D.S., P.C.
DANTŲ GYDYTOJAS
Lietuviams sutvarkys dantis už prieinamą kainą. Pacientai priimami absoliučiai punktualiai. Susitarimui kalbėti angliškai arba lietuviškai.
4647 W. 103 St., Oak Lawn, IL
Tel. 708-422-8280

DR. ŽIBUTĖ ZAPARACKAS
DR. PAUL KNEPPER
Akių ligos — chirurgija
150 E. Huron, Suite 1000
Chicago, IL 60611
Valandos pagal susitarimą
Tel. 312-337-1285

MARIUS KATILIUS, M.D.
CHIRURGAS
Trūkio, tulžies pūslės, krūties, žarnyno, endokrinologinė ir laparoskopinė chirurgija.
300 Bamey Dr., Suite A
Joliet, IL 60435
Tel. 815-744-0330
lietuviškai 815-744-8230
www.centerforurgeryandbreasthealth.com

ARAS ŽLIOBA, M.D.
AKIŲ LIGOS — CHIRURGIJA
219 N. Hammes Avenue
Joliet, IL 60435
Tel. 815-741-3220

Gražina Slavenienė Širdies chirurgijos centrą pristatė konsultacijų ir gydymo klinikoje vedė medicinos mokslų daktarę Žaretą Palaikienę.

centro chirurgams, jį prižiūrejusiems slaugos darbuotojams.

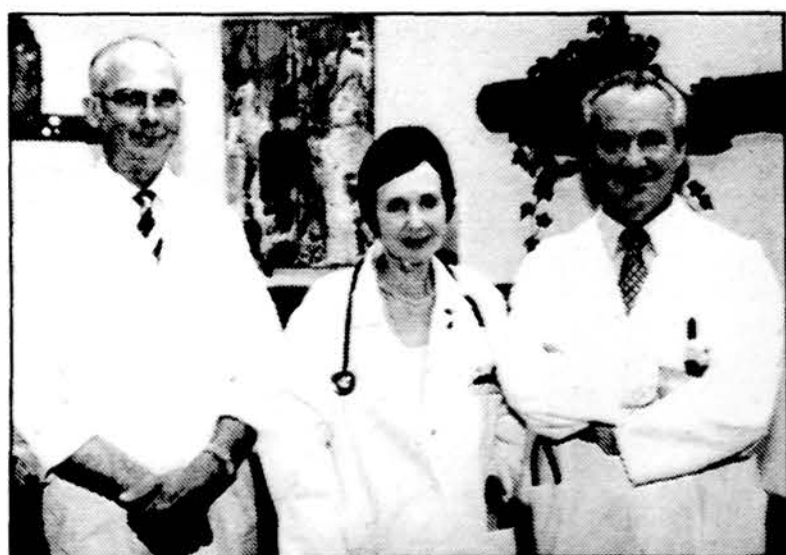
Šiuo metu daug pacientų atvažiuoja iš Rusijos — tai daugiausia vadinamieji „naujieji rusai“, kurie reikalauja aukšto lygio paslaugų ir turi pakankamai pinigų už jas sumokėti. Lietuvoje jie jas gali gauti žymiai pigiau negu Vokietijoje ar šiaip Vakarų Europoje. Jie iš anksto užsako vietas.

— **O kokios tų paslaugų kainos? Ar verta važiuoti gydytis į Lietuvą?**

— Kainos užsieniečiams prieinamos. Specialisto konsultacija, konsultacijos ir gydymo klinikoje kainuoja apie 100 litų, pas profesorių — dvigubai. Visapusiškas kardiologinis ištyrimas — kraujo tyrimai, širdies echoskopija, elektrokardiograma, fizinio krūvio mėginys (stress test) ir kardiologo konsultacija — 600 litai. Kraujagyslių dvigubas

skenavimas kainuoja 100 litų. Komplexinis galvos smegenų kraujotakos ištyrimas — 300-400 litų, širdies echoskopija (echo) ir fizinio krūvio mėginys (stress test) — po 130 litų. Alergologo konsultacija — 200 litų. Rentgenogramos — nuo 60 iki 100 litų. Laboratoriniai tyrimai nuo 10 iki 50 litų. Širdies stimulatoriai — 1,500 iki 3,000 litų.

Operacijos Lietuvoje yra nepalyginant pigesnės. Dėl operacijų, be abejo, reikėtų sava draudimo kompanija ir sužinoti, kas dengiama ir kokie yra išankstiniai reikalavimai. Man sakė, kad klinikoje jau ne kartą buvo suteikta pagalba ir atliktos operacijos pacientams iš JAV, Didžiosios Britanijos, Vakarų Europos šalių ir kad centro administracija įgauna patyrimo, kaip bendradarbiauti su šiu kraštų draudimo kompanijomis. Nukaba į 7 pal.

Klinikoje dirba geriausi medicinos specialistai Lietuvoje (iš kairės): prof. ortopedas Narūnas Porvaneckas, prof. kardiologė Loretą Ivaškevičienė, prof. kardiologas Giedrius Uždavinys.

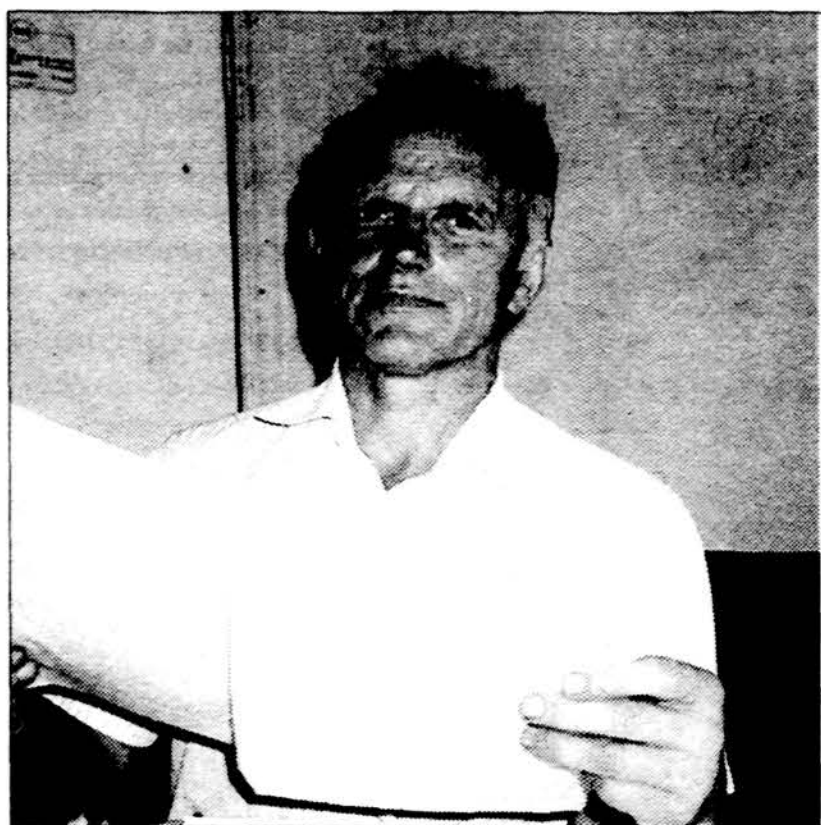
IRENA VITKAUSKIENĖ

Sociologai, apklausę Lietuvos gyventojus, kokiomis institucijomis Lietuvos piliečiai labiausiai pasitiki, atskleidė, jog žmonės labiausiai nepasitiki teismais. Nors teisėjų atlyginimai Lietuvoje vieni didžiausių, tačiau teisybės teismuose žmonės labai retai tesuranda. Atkakliausieji turi vargti metų metais. Vienas tokių pavyzdžių — ši istorija.

Kretingos rajono Kluonalių kaimo ūkininkas Jurgis Martinauskas, prieš dešimt metų pirmą kartą kreipėsi į teismą, ne nemane, kokį ilgą kelią jam teks nueiti. Dalyvauta apie 90-ųjų posėdžių — nuo apylinkės iki pat Aukščiausiojo teismo, kuris, deja, tik patvirtino neteisėną žemesniųjų sprendimus. Tačiau žmogus net ir tuomet nenuleido rankų, nes ši kova ilgai jam jau buvo įgavusi daug gilesnę prasmę, nei patioje pradžioje turėtasis noras atgauti nuosavą žemę esantį pastatą — sėtimkūnį, atsiradusį kolchozų laikais jų senovinėje sodyboje, įsikūrusioje nepaprastai gražioje vietovėje, ne per toliausiai nuo jūros. „Visa ši epopeja virto Kryžiaus karu už teisybę. Nutariau iki galo išbandyti, ar įmanoma mūsų laisvę šalyje ją rasti. Jei ne, būčiau vazavęs į Strabūrą. Be to, norėjau ir savo tėvynainiams parodyti, jog dera būti ne inkščiandais šunčiais, skriaudžiamais ir nuolankiais su susitaikiusiais, o išdidžiais piliečiais, mokančiais apginti save ir teisėtus savo interesus. Blogis baigia mus pasmaugti, bet turime jam priešintis. Aš pats padariau ką galėjau“, — džiūgaudamas pasakojo atkaklus žemaitis.

Melo šokis

Kluonalių kaimo gyventojas pensininkas Adolfas Martinauskas savo žemę sugrąžino 1992 metais. Žemės sklypas buvo suprojektuotas, paženklintas ir nuosavybės teisėmis įregistruotas valstybiniame Nekilnojamojo turto registre. Po metų senukas savo žemę perleido sūnui Jurgiui, diplomuotam ekonometui, sugrįžusiam į tėviškę globoti tėvo ir savarankiškai ūkininkauti. Pagal dovanojimo sutartį, žemės sklypas buvo įregistruotas tokiomis pat ribomis ir tokio pat ploto, koks buvo suprojektuotas žemėtvarkos projekte, gražinant žemę ir atstatant nuosavybės teises. To sklypo teritorijoje liko ir du nenaudojami buvusio kolūkiečio pastatai — sandėlys ir kontora, vėliau perstatyti į mūrinį gyvenamąjį namą, kuriam 1992

Jurgis Martinauskas.

m. jau niekas nebegyveno. Tačiau kaip tik šį pastatą ir žemės sklypą aplink jį sumanė privatizuoti tame name anksčiau gyvenęs kolūkiečio pirmininkas Jonas Dobrovolskis. Tiesa, pirmininkauti Kluonaliuose jam teko neilgai, mat dar 1985 m. prisivirė košės ir buvo atleistas iš pareigų. Kaip komunistas ir nomenklatūros žmogus, jis netrukus buvo aprūpintas kita neblogo vietele — tapo tuometinės Melioracijos statybos valdybos profsąjungos pirmininku, gavo sklypą Kretingos mieste, Parko gatvėje, kur pasistatė nuosavą namą. 1991 m., nors jau gyveno naujajame savo name, jis pareiškė norą privatizuoti ir pastatą Kluonaliuose, J. Martinausko sodyboje. Tuometinė Žalgirio apylinkės taryba 1992 m. rugsėjo 14 d. sprendimu leido J. Dobrovolskiui pirkti šį namą už investicinius čekius. J. Martinauskas tuomet ir kreipėsi į teismą, kad užginčytų šį neteisėtą buvusio kolchozo pirmininko norą. Taip prasidėjo ir dešimt metų tęsėsi buvusio tremtinio ir buvusio nomenklatūrininko teisminis ginčas. Visos be išimties valdiškos institucijos palaikė ne objektyvios tiesos paiešką, bet subjektyvius J. Dobrovolskio reikalavimus. Kretingos rajono žemėtvarkos tarnyba, o vėliau ir Klaipėdos apskrities viršininkas ėmėsi žygių, kad įrodytų, jog ginčo pastatas stovi ne J. Martinausko žemėje. Valstybės lešomis buvo atlikti geodeziniai matavimai, kurie neva parodė, jog ūkininko sklypo ribos visai kitos, nei nurodytosios žemės nuosavybės grąžinimo dokumente. Į neteisę „kadrilių“ įsijungė ir vietiniai — Plungės apylinkės ir Klaipėdos

apygardos teismai, nekreipę dėmesio į kai kuriuos labai svarbius juridinius aspektus ir faktus. Net J. Martinausko advokatai, kaip vėliau paaiškėjo, darbovisi... kitai pusei. Tuomet žmogus jų paslaugų atsisakė ir teisme savo ieškinį atstovaudavo pats. Tačiau teisėjai ieškovo argumentų labai neįsiūpsino, užtat labai kreipdavo dėmesį į J. Dobrovolskio pateiktuosius. Visą šį melo šokį apvainikavo Aukščiausias teismas (AT), patvirtinęs Klaipėdos apygardos teismo sprendimą kaip teisingą ir neabejotiną kasacinę tvarką, nors J. Martinauskas buvo prašęs atnaujinti procesą ir pateikti teismui naujų svarbių faktų, įrodančių, jog leidimas J. Dobrovolskiui privatizuoti namą Kluonaliuose yra neteisėtas. Tuomet žmogus pareikalavo, kad šią bylą peržiūrėtų AT Civilinių bylų skyriaus teisėjų kolegija.

Teisėjų kolegijos sprendimas

Kolegija, išnagrinėjusi šios civilinės bylos eigą, nutatė, jog teismai padarė grubių klaidų. Jie privėlėjo patikrinti ne tik faktines aplinkybes, bet ir tai, ar valdiškos institucijos tinkamai taikė Lietuvoje galiojančius teisės aktus. Pavyzdžiui, J. Martinauskas informavo teismą ir pateikė dokumentus, jog J. Dobrovolskis, statydamas savo namą Kretingos mieste pasinaudojo lengvatomis, valstybės lešomis namo buvo nutiesti magistraliniai inžineriniai tinklai. Tai labai svarbi aplinkybė, įrodanti, jog J. Dobrovolskis, pasinaudojęs šia lengvata, iš tikrųjų jau buvo nebetekęs

teisės privatizuoti turėtąjį būstą Kluonalių kaime. Kaip rašoma Teisėjų kolegijos nutartyje, teismai privėlėjo patikrinti Žalgirio apylinkės tarybos sprendimo leisti J. Dobrovolskiui privatizuoti namą Kluonaliuose teisėtumą ne tik dėl paties ieškino, bet ir atsižvelgdami į viešuosius interesus, juk perleidžiant valstybės turtą asmenims, neturintiems teisės jį privatizuoti, pažeidžiami ne tik asmenų, bet ir valstybės interesai. Teismai net nesiakino, kokių pagrindų J. Dobrovolskis gyveno ginčo pastate — kaip tarnybiniame bute ar pagal nuomos sutartį, ar jis naudojosi visu pastatu, ar tik jo dalimi. Kaip paaiškėjo, absurdiškas buvo ir vietinių valdininkų bandymas geodeziniais matavimais įrodyti, jog ginčo pastatas yra ne J. Martinauskiui priklausantis žemės sklype. Sklypo ribos yra nustatytos pagal preliminarų žemėtvarkos projektą, pagal kurį gražinta nuosavybė, ir yra nebeįklausomos atlikus geodezinius matavimus. Kolegija taip pat konstatavo, jog žemės savininkui turi būti sudaryta galimybė pirmumo teise įsigyti jam natūra priklausantį sklypą esančius pastatus. Taigi, Kolegija nusprendė, jog teisminių procesų reikia atnaujinti ir bylą vėl perdavė nagrinėti Plungės rajono apylinkės teismui.

Epilogas

Jau pirmame Plungės rajono apylinkės teismo posėdyje teisėja A. Burbinė pripažino, jog Kretingos valdininkų potvarkiai, kuriais J. Dobrovolskiui buvo leista privatizuoti namą Kluonaliuose, yra negaliojantys ir šio pastato pirkimo-pardavimo klausimą perdavė spresti Kretingos savivaldybei. Kretingos savivaldybės taryba leido Jurgiui Martinauskui nusipirkti buvusią kolūkiečio kontorą pirmumo teise, kaip ir numato Lietuvos Respublikos įstatymai.

NUTEISTA MERGYTĖS PAGROBĖJA

Pernai Kūčių vakarą čikagiečių sujaudivo įvykis: iš autobusų stoties buvo pagrobta maža mergytė. Jaunai motinai, keliaujančiai autobusu namo į Milwaukee su dviem dukrelėmis, pasiūlė padėti „geraširdė“ Sheila Matthews, tačiau, pasitaikius progai, pagalbininkė pasigriebė mažąją ir pabėgo. Vėliau kūdikį ji

Pasiteiravome ūkininko, kiek sveikatos jam kainavo tas dešimties metų „karas“. „Kainavo, — nusišypsojo atkaklusis žemaitis, — tačiau daktarų pagalbos neprireikė, fizinės jėgos atgaudavau sporto salėje (J. Martinauskas yra vienas stipriausių rajone teniso žaidėjų — autorės pastaba), o dvasinės — bažnyčioje. Esu tikintis žmogus ir ne materialia mano tikslas, o pats teisingumo principas, kurį iš visų jėgų ir gyniau. Daugelis manęs nesuprato, iš pradžių laikė drąsuliu, vėliau keistuliu, o galiausiai vos ne bėpročiu. Bet savo pasiekiau ir tuo didžiuojuosi. Gaila, kad mano tėvukas, kurį prieš deves metus išlydėjau Amžinybėn, šios akimirkos nebesulaukė...“

Jurgis Martinauskas atsparumą negandoms išsiugdė dar vaikystėje. Šešių mėnesių amžiaus kartu su tėveliais ir keturiais broliais bei seserimis gyvuliniam vagone raudonųjų atėjūnų buvo „išsiųstas“ į Sibirą, Krasnojarsko kraštą. Kaip ir daugelis jo likimo žmonių, patyrė daug vargo. Grįžusių Lietuvon niekas nelaukė. Vėliau šiaip ne taip įleido į tėviškęs sodybą, bet tik kaip nuomininkus. Lietuvai tapus nepriklausoma, atsiėmė žemę, tačiau bylinejimas po teismus dėl sodyboje esančių pastatų sutrukdė normaliai atsistoti ant kojų kaip ūkininkui. Graži senovinė sodyba labai tiktų kaimo turizmui, tačiau įrengti gyvenamąsias patalpas „atkarautame“ name, teniso kortas ir kitokius patogumus reikia nemažai lėšų, o buvęs tremtinys jų pakankamai neturi. Jis kviečia Amerikos lietuvių kooperuotis, drauge prikeliant sodybą naujam gyvenimui, plečiant turizmą verslą, siūlo įsigyti nuosavybės teisėmis dalį pastatų ir žemės. Susidomėjusius šiuo pasiūlymu prašo paskambinti telefonu 370 86 36753 arba parašyti laišką adresu: Jurgiui Martinauskui, Kluonalių kaimas, Kretingos paštas, Kretingos rajonas.

NEPATARTINA OŽKAS PJAUTI MIESTE

Sanford, NC, priemiestyje pastaruju metu apsigyvenę daug meksikiečių, kurie neat-sisako savo tradicijų, gyven-dami svetimame krašte. Vieti-tokių tradicijų — prieš ypatingas šventes kieme papjauti ožką ir paskui ją ant laužo

pristatė savo draugui bei jo motinai, kaip savo vaiką.

Į pagrobimą stipriai reaguavo žiniasklaida, buvo plačiai paskleisti pagrobtosios mergaitės bei jos motinos atvaizdai. Tas padėjo atpažinti grobikę ir mergytę grąžinti motinai. Po teismo eigos Sheila Matthews nuteista daugiau kaip 12 metų kalėjimo.

nais atvejais tikintiesiems primindavo šv. Ignaco Loyolos šūkį „ad maiorem Dei gloriam“ — didesnei Dievo garbei. Bėda, kai viskas daroma didesnei asmens arba netgi tautos garbei. Vienoje parapijoje neužgęsta žmonių pasipiktinimas dėl to, kad bažnyčia buvo statoma ne pagal parapijiečių išgales. Kai rinklavių nepakako, klebonas ėmėsi prievartos, reikalaujamas vekselių, pagal kuriuos anstoliai išsi-vedavo paskutinę žmogelio karutę. Vaikučiai likdavo be pieno. Ar tai daroma Dievo garbei? Argi didingoje, bet apytuštėje bažnyčioje daugiau tikėjimo, nei kuklioje medinukėje kaimo bažnytelėje? Kokios spygliuotos žmogiškos garbės viršūnės! Ši tema ir panašūs pavyzdžiai tebėra aktualūs ir šiandien.

Stasė E. Semėnienė

Ar ne laikas svarstyti apie jungtus?

Sykį vienas visuomenininkas vežė prel. Mykolą Krupavičių iš Čikagos į provinciją. Stebedamas kelią ir matydamas iškabas su užrašu „Merging“, humoru pasižymis prelatas šmaikščiai pastebėjo: „Ale kiek čia daug merginų!“ Amerikoje tas „merging“ (susilieti, susijungti) yra populiarus ir kasdien plačiai vartojamas žodis, kurį amerikiečiai greit įgyvendina: kelios smulkios įmonės susijungia į vieną stambią įmonę, netvirti bankai, bankeliai bei taupymo ir skolinimo bendrovės susijungia į vieną stiprų, didžiulį banką ir pan. Net Čikagoje amerikiečių dienraščiai „Chicago Sun“ bei „Chicago Times“ susiliejo į vieną — dabar daug metų žydintį stiprų dienraštį „Chicago Sun Times“.

Neseniai Algimantas S. Gecys šiose skiltyje pasėjo sėklą — sveiką propagavimą dviem stiprioms bei veiklioms organizacijoms atstėti „jungtuves“. Anot šio užgūdinto visuomenininko, pats pribrendęs laikas tai diktuoja (ir jis visiškai teisus!).

„Draugo“ valdybos pirminkė Marija Remienė, kuri visu kūnu ir siela atsidavusi dienraščio gerovei ir „serga“ „Draugo“ liga, kurios namai — jos raštinė ir kurios kišenė plačiai atverta dienraščio, šias eilutes rašančiai pakiso mintį: stiprių, finansiškai pajėgių jungtųjų negalėtų atstoti lietuviški laikraščiai?

O kodėlgi ne? Tai tikrai puiki idėja!

Daug lietuviškų žurnalų, savaitraščių, net dienraščių išnyko kaip „dūmai, blaškomi vėjo“. O kiti jau stovi ant išdirpimo slenkstio, tik saulei šypylėjus, gali išstipri kaip pavasario sniegas. Dargi kiti krapšto sau galvas, kaip sudurti galą su galu, kad tik nereikėtų užskleisti paskutinio puslapio kartu su laidojimo namų skelbimais. Gi negailėstingai daro savo su! Rugsėjo 11-osios tragedija sukrėtė ir lietuviškos žiniasklaidos pamatus. Noromis nenoromis tenka ieškoti visiemis sveikos, išmintingos, prieinamos bei priimtinos išeities!

Lietuviai dar nėra, kaip žydai, kurie visomis galiomis iš paskutiniųjų subėga ir padeda viens kitam. Jie net moka „uždėti privalomą mokes-tį“ saviesiems ir nieks anei cyp neprieštarauja. O kaip mūsiečiai? Ar galėtume bent patikėti, jog yra garbingų intelektualų, skaitančių „Draugą“, bet... jo nepernumeruojančių? Jie skolinasi iš draugų bei pažįstamų. Daug rašoma

dėl lietuviškos spaudos išeivijoje padėties rimtumo, kokie rezultatai? Tas „balsas“ telieka tyruose saukiančiu. „Išskolinimosi mada“ tebebujo ja! Ir tai antrosios bangos sviesuliai, finansiškai pajėgūs. Tai ko belaukti iš trečiosios: Bangos ateivių? Jie trumpa pasako — mums neįdomu!

Tiesą pasakius, reikia pri-pažinti, jog „Draugui“ šaukiant SOS, tuoj subėgo idealistų spaudos myletojų, kurie užsake dienraštį savo vaikams, vaikaičiams, giminėms ir net pažįstamiems. Atsirado ir tokių, kurie užprenumeravo „Draugą“ dviems ar net trimis trečios bangos šeimoms. Tačiau tai buvo trumpa spaudos šalpos šventė, lyg pavasarių kvėpiančių alvų gūsiai! Ir vėl išsiviešpatavo mirtina tylą, kaip bažnyčioje...

O rimtai pagalvojus, di-raštis yra pigiau grybui! Šaukiant SOS, tuoj subėgo idealistų spaudos myletojų, kurie užsake dienraštį savo vaikams, vaikaičiams, giminėms ir net pažįstamiems. Atsirado ir tokių, kurie užprenumeravo „Draugą“ dviems ar net trimis trečios bangos šeimoms. Tačiau tai buvo trumpa spaudos šalpos šventė, lyg pavasarių kvėpiančių alvų gūsiai! Ir vėl išsiviešpatavo mirtina tylą, kaip bažnyčioje...

Išvada trumpa — nelaukti katastrofos. Sumanus politikai, finansininkai, diplomatai visad iš anksto numato padėties rimtumą ir užbėga negandai už akių. Nesantipimo slenkstio, tik saulei šypylėjus, gali išstipri kaip pavasario sniegas. Dargi kiti krapšto sau galvas, kaip sudurti galą su galu, kad tik nereikėtų užskleisti paskutinio puslapio kartu su laidojimo namų skelbimais. Gi negailėstingai daro savo su! Rugsėjo 11-osios tragedija sukrėtė ir lietuviškos žiniasklaidos pamatus. Noromis nenoromis tenka ieškoti visiemis sveikos, išmintingos, prieinamos bei priimtinos išeities!

Lietuviai dar nėra, kaip žydai, kurie visomis galiomis iš paskutiniųjų subėga ir padeda viens kitam. Jie net moka „uždėti privalomą mokes-tį“ saviesiems ir nieks anei cyp neprieštarauja. O kaip mūsiečiai? Ar galėtume bent patikėti, jog yra garbingų intelektualų, skaitančių „Draugą“, bet... jo nepernumeruojančių? Jie skolinasi iš draugų bei pažįstamų. Daug rašoma

KARDINOLO VINCENTO SLADKEVIČIAUS LAIKAS IR ASMENYBĖ

VLADAS BARIUS

Nr.3

Slapta parvežėme karstą į Žaslius, kur paryčiais mamulė palaidojame bažnyčios šventoriuje.

Vyskupo V. Sladkevičiaus paguodos darbai plika akimi nematomi — jų lyg karolių nesuvers ir nepasidabinsi. „Kodėl giriami tik saulėtekiai ir salėlydziai, o vidudienio saulė, kada ji patį zenite, arba visai nepastebima, arba net slepiamasi nuo jos...“, viena citatų iš vysk. V. Sladkevičiaus prasmingų pamokslų.

Tuo pačiu metu, prasidejęs politiniam atsilimui, sumažėjo valdžios ir Bažnyčios konfliktas. Religijų tarnyboje Rugienį pakeitė kitas asmuo, nors vyskupui nebuvo atšauktas leidimas eiti vyskupo pareigas. 1976 m. pasaulietinė valdžia vyskupą paskyrė į Pabiržę. Ten mane pasiekė maloni žinia, kad JAV lietuviai dovanoja automobilį, kuris man ilgiai tarnavo.

1982 metais, po ilgų derybų su sovietų valdžia, Vatikanas į Pabiržę atsiuntė

pranešimą, kad Vincentas Sladkevičius skiriamas Kaišiadorių apaštaliniai administracijai. Vadinasi, 25 metus trukusi, priverstinė tremtis baigėsi.

Kuom pasižymėjo tie ilgiai praleisti metai: ką įgijau, ką praradau? Gilinausi Dievo žodžio skelbimu, tarnyba bažnyčioje. Toliau gilintasi į gimnazijoje ir seminarijoje studijuotas lotynų, vokiečių, prancūzų kalbas. Pramokta anglų, italų, lenkų ir latvių kalbų. Tobulintos teologijos, bažnytinės teisės, psichologijos, istorijos ir asetikos žinios. Branginau tremties gyvenimą, taigi daug ko įsigijau, nieko nepraradau.

1982 m. vasarą, per visą Lietuvą bažnyčių varpams skelbiant ir minioms žmonių pasitinkant, buvo sutiktas

grįžęs tremtinys vyskupas.

Rytojaus dieną, grįžęs iš Pabiržės į Kaišiadoris su paliktais daikteliais, vyskupas pasijuto blogai. Kun. Zdebskis rado vyskupą suknibusį be žado. Išliko insultas. Dr. Juozaičio gydymas ir efektyvių vaistų deka, praėjus savaitei, sugrįžo kalba ir atmintis. Pamažu pradėjau tvarkyti — rikiuoti bažnytinius reikalus. Kaišiadoryje, kaip ir Nenu-nelio Radviliškyje ar Pabiržėje, vyravo kuklumas: tie patys seni, žmonijai dovanoti baldeliai ir daug knygų įvairiomis pasaulio kalbomis.

Net ir dabar, prasidėjus politiniam atsilimui, igalio-tinis religiniam reikalams primindavo ir akcentuodavo, kad kunigija savo veikla neperžengtų šventoriaus vartų.

Vysk. V. Sladkevičius daž-

nais atvejais tikintiesiems primindavo šv. Ignaco Loyolos šūkį „ad maiorem Dei gloriam“ — didesnei Dievo garbei. Bėda, kai viskas daroma didesnei asmens arba netgi tautos garbei. Vienoje parapijoje neužgęsta žmonių pasipiktinimas dėl to, kad bažnyčia buvo statoma ne pagal parapijiečių išgales. Kai rinklavių nepakako, klebonas ėmėsi prievartos, reikalaujamas vekselių, pagal kuriuos anstoliai išsi-vedavo paskutinę žmogelio karutę. Vaikučiai likdavo be pieno. Ar tai daroma Dievo garbei? Argi didingoje, bet apytuštėje bažnyčioje daugiau tikėjimo, nei kuklioje medinukėje kaimo bažnytelėje? Kokios spygliuotos žmogiškos garbės viršūnės! Ši tema ir panašūs pavyzdžiai tebėra aktualūs ir šiandien.

1988 metais Lietuvos vyskupai išvyko į Romą vizito „ad limina“. Pirmą kartą per 31 vyskupavimo metus asmeniškai susitikau su popiežium. Su juo kalbėjau lenkiškai.

Tų pačių metų gegužės mėn. atėjo džiugi žinia iš Vatikano: Lietuvos Vyskų konferencijos pirmininkas vyskupas V. Sladkevičius skiriamas Romos kardinolu. Nuo šešioliktojo amžiaus, kai kardinolu buvo paskirtas Vilniaus kunigaikštis vysk. Jurgis Radvila, tokio aukšto titulo neturėjo ne vienas Lietuvos dvasininkas. Į šį aukštą postą niekada nepretendavau, jo nesiekiau ir nelaikau savęs jo vertu“. Šv. Tevo nuožūra parankami kardinolai. Kai šv. Tevas šiuo atveju mane pasveikino, nuolankiai jam pareiškiau: „Non sum dignus“. I

kardinolo herbą paprasčiau, kad būtų įrašyta: „Fac mecum signum in bonum“ — padaryk mane gerumo ženklą. Sveikinimo žodyje šv. Tevas tarė: „Jūs asmenyje su meile sveikinu ir laiminu Lietuvos Bažnyčią ir visą lietuvių tautą“.

Iš Maskvos grįžtančio traukinio Vilniaus geležinkelio stotyje laukė būrelis žmonių su gelem. To meto valdžia šį faktą „pamiršo“. Tačiau su dideliu entuziazmu kardinolas buvo sutiktas Kauno geležinkelio stotyje. Susirinkusieji sutiko su trispalvėmis giesmėmis „Marija, Marija“, „Lietuva brangi“ ir tautos himnu.

„Laisvė nebūna dovanojama“, — kardinolo ištarta fraze tapo Lietuvos savastimi ir programa.

Bus daugiau

PAMOKSLAS — 2002.09.22

JAV LB VI sesijos tarybos syvaziavimo proga, Washington, D.C.

Dar prieš 20 metų skeptikai skelbė, kad visi turintys bent pusę smegenų, žino, jog nėra jokio Dievo. Šiandien gi mokslininkai mums tvirtina, kad pusė ar bent dalis mūsų smegenų yra susieta su religiniais išgyvenimais. Žmogus nesutverė pats savęs, ir anksčiau ar vėliau grįžta prie gyvybės šaltinio — Dievo.

Religija yra jungtis su Dievu. Ir nuo šios jungties priklauso mūsų egzistencijos, gyvenimo prasmė.

Tas pats „Newsweek“ žurnalas ankstesnėje laidoje (1992.01.06) rašė: „Dvidešimtojo amžiaus istorija įrodė, kad žmogus yra be Dievo yra žveris, kad sekuliaristinis nemarumas yra apgaulė, nešanti žemeje ne rojų, o karo lauką.“

Todėl šių dienų žmonija pradeda ieškoti naujo tikrumo, naujos gyvenimo vietos. Savo desperacijoje žmonija grįžta į Dievą, darosi priekus dvasiniam atsinaujinimui.

Niekuomet nebuvo išspausdinta tiek daug knygų, skaityta paskaitų, suaukta kongresų, praveista simpoziumų apie Dievą, religiją, malda. Niekuomet tokios didelės žmonių minios nedalyvavo religiniuose sąjūdžiuose, kaip paskutinių 15–20 metų laikotarpį.

Amerikos universitetuose prieš 20 metų labai retai buvo galima rasti gyvą, rezonuojančią religiją, dabar gi, pvz., garstajama Kalifornijos Stamford universitete, viename liberaliausių sekuliaristinių, i maldos susibūrimus reguliariai susirenka 300–400 studentų.

Rekolekcijų namai, kurių Amerikoje yra 1,000, rezervuojami metai prieš ir šiuo laikui per 100 centrų ruošia vyvius ir moteris pasauliečius dvasiniais vadovais direktoriais. (Pagal duomenis „US New and World Report“, 1997).

Šiandien Amerikoje beveik 90 proc. studentų pasisako tik į Dievą; 75 proc. — tiki gyvenimu po mirties; 57 proc. reguliariai dalyvauja pamaldose ir 45 proc. teigia, jog religija jiems bus dar svarbesnė ateityje. Pastaraisiais metais tikinčių į Jėzų II atėjimą pasaulio pabaigoje padidėjo nuo 61 proc. iki 66 proc.

Po 2000 metų (liepos 22 d.) Romoje įvykusių Pasaulio jaunimo dienų, susitikimo su šv. Tėvu, „The Wall Street“ dienraštis rašė: „Ši savaitgalį Romoje pasibaigęs įvykis, sutraukęs 2 milijonus jaunimo iš įvairių pasaulio kraštų, yra reikšmingas ne vien teologams, bet ir visiems žmonėms“. Tai įrodė, kad jaunimas grįžta nuo narkotikų ir seksualinės revoliucijos sukurto kultūros, pagimdžiusios kartą tuštumą, paliekantį juos bejėgiais. Atskirti tiesą nuo klaidos daugelis šių dienų jaunimo ilgisi geresnių gairių naudingam gyvenimui.

Šią vasarą (2002), prieš prasidedant Pasaulio jaunimo dienoms Toronte, Kanados laikraščiai ir televizija negailėjo ciniškų patarimų, reklamuojančių „progresyviųjų katalikų“ paruoštas „dovanas“ — sekso apsaugos priemones — atvystantiam jaunimui.

Be to, šiai pasaulinei jaunimo šventei, sutraukusiai apie 400,000 iš 170 kraštų, pasibaišus Kanados žiniasklaidos — laikraščių ir televizijos — pasisakymus buvo galima susumuoti vienu sakiniu.

Toronto dienraščio „The National (Post)“ vedamojo

antraštė: „Kaip džiugu matyti tiek daug tikinčių tiesa.“ Turbut gražesnio įvertinimo pasaulio jaunimas negalėjo turėti. Tuo pačiu metu, š.m. liepos 4 d. laidoje, „The New York Times“ apraše Amerikoje pietinėse valstijose labai greit besiplečiantį sužadėtinų sąjūdį, jau turint per milijoną narių, kurie raštiškai pasizadėjo susilaikyti nuo sekso iki vedybų dienos.

Dvasinė-moralinė krizė ir sykiu vertingus šviesesnio rytojaus ženklus išgyvena ir Europa bei mūsų Lietuva. Š.m. birželio 12 (2002) laidoje „XXI amžius“ persispausdino Prahos kardinolo Miloslovo pasikalbėjimą apie religinę padėtį Europoje. Kardinolas sako: „Dar prieš 20 metų buvo pranašaujama, kad sekularizacijos proceso nebus galima sustabdyti. Tačiau paskutiniai metai parodė, ir ekspertai tą patvirtina, kad religija taip paprastai išnykti negali, kad religija yra tvirtai įsišaknijusi ne tik žmonių širdyse, bet ir visuomenėje. Šių dienų sekularizuotas žmogus ieško gyvenimo prasmės, ieško Dievo... Europos Sąjungoje kalbama apie Europos sielos ilgesį, o buvęs Europos komisijos vadovas Zak Debora netgi įsteigė organizaciją, kurią pavadino „Europos siela“. Šiandien Europa vėl ieško savo krikščioniškos dimensijos“.

Įdomi yra kardinolo išvalga apie skirtingą šio religinio proceso vystymosi tempą Vakarų ir Rytų Europoje. Rytų kraštuose, teigia kardinolas, šis Dievo ieškojimas, krikščionijimo procesas vyksta lėčiau, nes iš komunistinių diktatūrų išsilaisvinusios tautos tebegyvena neišpildžiusiomis kapitalizmo iliuzijomis. Su kardinolo išvalgom sutinka ir Lietuvos dvasinės bei civilinės valdžios vadovų nuomonės. Mūsų vadovai yra susirūpinę dėl posovietinėje Lietuvoje viešpatuojančios religinės moralinės krizės, bet sykiu mato ir daug viltingų ženklų, žadančių tautos šviesesnį ateitį, nors tas šviesėjimo procesas vyksta gan lėtai.

Lietuvos Vyskupų konferencijos pirmininką arkivyskupą Tamkevičių slegia moralinis chaosas, pažymėtas gasdinančiu egoizmu — žmogaus nuvertinimu iki daikto ar bedvasio gyvio!

Lietuvoje abortų daugiau negu gimimų. Pagal dr. Birutę Žemaitę, nuo to laiko, sovietiniais metais, Lietuvoje legalizavus abortus yra nužudyta per milijoną negimusių kūdikių (B. Žemaitė, „Kryžiaus kelias“). Arkivyskupas ir dr. Žemaitė nurodo, kiek daug yra pasiekta dvasinio atsinaujinimo srityje, kiek daug jaunimo siekia vispusišką krikščioniško išsilaukėjimo, mokosi katalikiškuose institutuose, dalyvauja religiniuose renginiuose. Paryžiuje vykstančiose Pasaulio jaunimo dienose iš Lietuvos buvo atvykę 1,300, Romoje vykusiose — 2,000. Jie vyko ne vien pasizninti, bet papildyti savo tikėjimą, kad, parvykę į namus, galėtų savo pavyzdžiu padėti ir kitiems vadovautis gyvenime krikščioniškais principais.

„Mūsų tikėjimas yra trapius, — rašo viena dalyvė, — bet kai mes kartu, jis yra neįveikiamas. Šis gyvastingumas, šis polėkis nėra vien dieninės iliuzijos, jis gimdo mums viltį. Viltį, kad ateitis priklauso ne jėgos, o meilės, tai yra Kristaus pasauliui“.

Prieš trejetą metų lankan-

Elena Rūta Ivanauskaitė gimė Massachusetts valstijoje, Bostono apylinkėse, Adolfo ir Veronikos Ivanauskų šeimoje, kurioje buvo auklėjama dar sesutė Veronika ir brolis A. Vytas.

Ji lankė Šv. Petro lietuvių parapijos pradinę mokyklą, o vėliau Arkivyskupo Cushing centrinę gimnaziją.

1956 m. Elena įstojo į Nukryžiuotojo Jėzaus Seserų vienuolyną. Studijavo religiją ir kitus mokslus, ir gavo Katalikų universiteto mokytojos pažymėjimą. Vėliau baigė David Hale School of Nursing, kur gavo medicinos sesers laipsnį. Daugelį metų sesuo Elena darbuosi savo kongregacijos finansuojamose slaugos namuose — St. Joseph Manor, Brockton, MA, ir St. Mary's Villa, Elmhurst, PA. Šiuo metu ji dirba „Brockton Visiting Nurses Association“ ir rūpinasi pagyvenusiais žmonėmis jų namuose.

Visą gyvenimą sesutė Elena siejo stiprūs ryšiai su Lietuva. Ji puikiai žinojo sunkią Lietuvos padėtį. Meilė Dievui ir gimtinei jai įskiepijo jos imigrantui tėvai.

Ivanauskų namai visada buvo atviri po Antrojo pasaulinio karo, su vaikais ant rankų ir menka manta, atvykusiems imigrantams iš Lietuvos. Padėti mamai siųsti siuntinius „gimnaisiams Sibire“ buvo Elenos gyvenimo dalis. Taigi nenuostabu, kad turėdama tokią patirtį, ji buvo paprašyta prisijungti prie „Lithuanian Children's Relief, Inc.“ Pasiūlymą priėmė: ji tarsi ruošėsi tam visą gyvenimą.

1990 metais, Lietuvai atgavus nepriklausomybę, grupė moterų iš Bostono nuvyko į nuniokotą šalį. Jos norėjo įkurti našlaičių ir neturtingų šeimų pagalbos organizaciją. Tokia buvo „Lithuanian Children's Relief, Inc.“ pradžia.

Sesuo Elena, padėdama jos ryšių bendruomenėse, nukreipė jai Dievo duotą energiją „daiktų“ — vaistų, patalynės, antklodžių, čiužinių,

žaislų, dviračių, drabužių — rinkimui. Ją apylinkės gyventojai meiliai vadina „Brocktono elgeta“ (bag lady from Brockton).

pinosi vizitais pas gydytojus.

1998 metais specialiu „Life in Christ“ žyminiu ją apdovanojo „My Brother's Keeper“ organizacija, kurios

Ses. Elena Ivanauskaitė, CJC.

Ji rūpinasi naujai atvykusiais lietuviams: prašo pagalbos savo bendruomenėje, kad suteiktų jiems pastogę, suvestų darbą. Kiekvieną savaitę ji apžiūrina naujai atvykusius šeimas maistu. Sesuo Elena taip pat suorganizavo paramą „Neringos“ stovyklai ir vietinei lietuvių skautų stovyklai.

Ji padėjo keletui vaikų iš Lietuvos, kuriems reikėjo chirurginių operacijų. 1992 metais šešerių metų mergaitė su įgimtais veido defektais buvo sekmingai operuota dr. Dunn Milton ligoninėje. 1995 metais dešimtmėte mergaitė su gausiais veido, kaklo ir krūtinės nudegimais buvo gydyta Shriner ligoninėje. Jai buvo sekmingai persodinta oda. 1999 metais neišnešioti akli kūdikiai dvyniai buvo atgabenti galimai apžiūrai ir gydymui. Jie buvo sekmingai operuoti Detroite. Visais šiais atvejais puikūs žmonės, sesers Elenos rūpesčiu, atvykėlius iš Lietuvos apgyvendino, vežiojo po ligonines, rū-

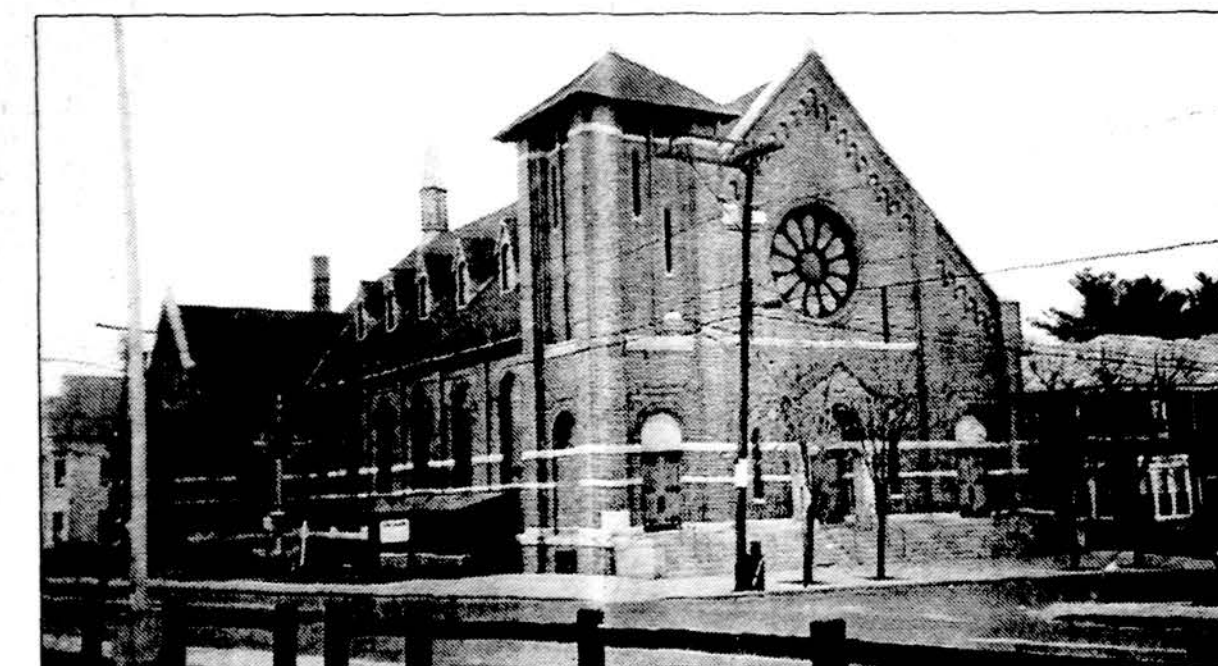
misija yra „atnešti Jėzų Kristaus meilę ir viltį tiems, kuriems mes tarnaujame“.

Kada tik reikia pagaminti kugelio kokiame renginiui, tuojau kreipiamasi į seserį Eleną. Ji ir jos savanoriai yra sutarkavę ir iškepę įvairiausioms progoms apie 300 svarų bulvių.

Padėdama dosnių draugų ir apylinkės lietuvių bendruomenės, ji surinko pašto ženklų gausybę, kuri atnešė 3,000 dolerių pelno.

Sunku suskaičiuoti visus geras sesers Elenos darbus, nes ji ir pati ne viską prisimena. Ji žino, kad tai už ją padarys Dievulis. Jam ji skiria visą savo energiją. Tarnavimas Jam ir Jo žmonėms teikia jai didžiausią džiaugsmą.

Amerikos Lietuvių Romos katalikų moterų sąjungos „Iškilioji lietuvių moteris — 2002“ pagerbta spalio 5 d., pradedant šv. Mišiomis 11 val. r. seselių vienuolynė 261 Thatcher St., Brockton, MA 02302. Po šv. Mišių buvo pietūs ir žymens įteikimas. D.M.

New Britain, CT. Šv. Andriejaus lietuvių parapijos bažnyčia, kurioje daug metų klebonavo kun. Jonas Rikteraitis.

J. Liodtians nuotr.

ties Čikagoje, prezidentas Valdas Adamkus savo pranešime apie padėtį Lietuvoje sakė, kad pereinamajame laikotarpyje yra daug aktualių problemų, tačiau jam rūpesti kelia žmonių moralinis stovis. Ir prezidentas nuogastavo, kad ši krizė negreit bus nugalėta dėl jaunosios kartos abejingumo ir mokyklų problemų. Prezidentas akcentavo, „kad religinis auklėjimas mokyklose yra būtinas jaunam žmogui.“ („Draugas“, 1999.05.28).

Pradžios mokykloje gautas religinis auklėjimas, sako prezidentas, man padėjo suformuoti pasaulėžiūrą, kuri vadovauja jo gyvenime.

Sociologai, psichologai bei

gyvenimo patirtis mums liudija, kad kūdikystės, vaikystės metai yra patys svarbiausi žmogaus gyvenime. Ir jeigu su motinos pienu nėra vaikui perduodama meilė Dievui ir žmogui, vaikas negauna moralinių pamatų, ant kurių galėtų statyti savo gyvenimą.

Viena pagrindinių priežasčių, kodėl taip lėtai vyksta tautos išsilaisvinimas iš sovietinės okupacijos paveldo, yra kad trys generacijos yra išauklėtos ateitinėje mokykloje ir tėvai, patys negavę religinio — moralinio gyvenimo pamatų, negali pagelbėti ir savo vaikams ugdyti normalių ryšių su Dievu ir žmonėmis.

Tautos persilaukimo procesas bus ilgas ir vargingas,

bet jis vyksta ir tauta keičiasi į gerąją pusę. „Formuojasi naujas žmogus, rašo rašytojas Kazys Jankus „XXI amžiuje“ (1992.12.29). Sunkiai bet vis tiek jis save formuos, nes... jiems rūpi ateitis ir dabartis remiasi turtinga praeitimi“.

Šia proga norėčiau išreikšti nuosirdžią padėką mūsų LB religinių reikalų tarybai už paruošimą literatūros, už religinį švietimą mokyklose.

Padėkime jaunimui Lietuvoje, išsivijoje bei visam pasauliui įžengti į gyvą, gyvenimui teikiančią prasmę, duodančią ryšį su Dievu — gyvenimo šaltiniu.

Vysk. Paulius A. Baltakis, OFM

• SKELBIMAI •

SIŪLO DARBA

Ieškoma auklė/namų ekonomė Lake Forest rajone. Skambinti tel. 847-295-0405, po 6 v.v.

Reikalingi mūrinkai ir pagalbiniai darbininkai. Tel. 815-462-6263; 630-774-1025.

Įdarbinimo biuras siūlo darbą amerikiečių šeimose su gyvenimu.

Geras atlyginimas. Būtinis anglų kalbos žinojimas.

2921 N. Milwaukee. Tel. 773-278-0660.

Experienced caregivers needed for live-in jobs in Wisconsin. References, drivers license, SS# require. Medical background, work permit helpful. Call 262-657-8467.

Reikalingi darbuotojai paroduoti valymui TN ir IN valstijose. Pageidautina vyrai. Atlyginimas nuo \$1.500 iki \$1.800. Tel. 615-554-3161.

Window Washers Needed! 40,000 per year. We need 100 crews. No exp. necessary. Will train. Must have valid driver's license and transportation. Must be fluent in English. L.A. McMahon Window Washing. Chicago and Milwaukee area. Tel. 800-820-6155.

„Draugo“ skelbimų skyrius Tel. 1-773-585-9300

IVAIRIOS PASLAUGOS

TAISOME SKALBIMO MAŠINAS, ŠALDYTUUVUS, ŠILDYMO SISTEMAS, VIRYKLAS, ORO VESINTUVUS. H. DECKYS TEL. 773-585-6624.

AUTOMOBILIŲ, NAMŲ, SVIEKATOSIR GYVYBŲ DRAUDIMAS Agentas Frank Zapolis ir Off. Mgr. Aukstė S. Kane kalba lietuviškai. FRANK ZAPOLIS 3208 1/2 West 95th Street Tel. 708-424-8654; 773-581-8654

ELEKTROS ĮVEDIMAI-PATAISYMAI. Turiu Čikagos miesto leidimą. Dirbu užmiestyje. Dirbu greitai, garantuoti ir sąžiningai. 773-779-3313 KLAUDIJUS PUMPUTIS

Liaudies medicinos gydytojas OLEH CHEREDNYK. Diagnostika ir gydymas liaudies medicinos metodais. Tel. 847-635-0353; 847-507-4074 (mob.)

ŽEMAIČIŲ KALVARIJOS ATLAIDŲ ISTORIJA

Žemaičių Kalvarija (buve Gardai) — miestelis, išsikūręs prie kelio Mažeikiai — Plungė, Telšių apskrityje. Gardai istoriniuose šaltiniuose minimi dar 1253 m., juos Vytautas Didysis užrašė Žemaičių vyskupams. Žemaičių vyskupas S. Kiškis apie 1619 m. pastatė Garduose ant Šv. Jono kalno Šv. Jono Krikščionių koplyčią, kuri 1622 m. buvo perstatyta ir tapo pirmąja Gardų parapijos bažnyčia. XVI a. antroje pusėje, kai Lietuvoje stipriai emė plisti reformacija — Kalvino ir Liuterio skelbiamas mokslas, vyskupas Jurgis Tiškevičius rūpindamasis savo tikinčiaisiais ir jų tikėjimo stiprinimu pasikvietė vienuolius dominikonus, kurie 1642 m. įrengė Kryžiaus kelių 19 koplyčių ir pavadino Žemaičiuose esančią Kalvariją. Kaip rašo vyskupas M. Valančius, vyskupas J. Tiškevičius pats apėjo Gardų kalnus, išrinko vietas, kur manė statyti koplyčias, pats išmatavo, suskaitė žingsnius nuo vienos iki kitos, kad būtų jų tiek, kiek Kristus savo kancijoje žengė. Kai koplyčios buvo pastatytos, jis pats eidamas takais nuo vienos prie kitos, barstė žemę, atvežtą iš Jeruzalės. Savo užrašuose tas koplyčias jis vadino Viešpaties kancijos koplyčiomis, o Gardų kalnus su kryžiaus keliais praminė Jeruzale arba Naująja Jeruzale. Tas visas koplyčias vyskupas J. Tiškevičius pavedė dominikonams ir įpareigojo skelbti Kristaus kanciją. Vienas iš kunigų parašė maldas ir giesmes, kurias maldininkai giedojė.

Vėliau dominikonai kairiajame Varduvo upės krante (dabar ten vidurinė mokykla) pastatė bažnyčią ir pavadino ją Švenciausios Mergelės vardu. Iš Liublino dominikonai gavo tikrojo Švento Kryžiaus relikviją, įdėtą į sidabrinį gražiai išdabintą relikvijorių, kuris 1649 m. liepos 4 dieną atlaidų metu buvo iškilmingai nuneštas į Švenciausios Mergelės bažnyčią.

Grazus ir didingas dominikonų veiklos paminklas Žemaičių Kalvarijoje — jų statyta mūrinė bažnyčia. Jo pa-

matinis akmuo buvo padėtas 1785 metais rugpjūčio mėnesį, o pirmosios mišios laikomos 1822 metais liepos 7 dieną. Bažnyčios centriniame altoriuje yra Švč. Mergelės Marijos stebuklingas paveikslas, prie kurio piligrimai susilaukia Dievo Motinos užtarimo ir malonių.

Sovietinės okupacijos metais ateistai šūripino vien miestelio pavadinimas, todėl 1962 m. buvo bandyta uždaryti Žemaičių Kalvarijos Kryžiaus kelių koplyčias, tačiau atkaklaus žemaičių pasipriešinimo dėka Kryžiaus kelių koplyčios išliko. Tik miestelio pavadinimas pakeistas į Varduva. Įvairiais būdais buvo trūkdoma maldininkams ir kunigams atvykti į atlaidus, organizuoti Kryžiaus kelių procesijas. Tačiau piligrimų kelionių į Žemaičių Kalvariją nesustabdė — liepos pradžioje miestelis pasąpsdavo maldose, giesmėse ir margaspalvėje žmonių minioje. 1988 m. Popiežius Jonas Paulius II suteikė Žemaičių Kalvarijos bažnyčiai Bazilikos titulą. Atkūrus nepriklausomybę, miesteliui vėl grąžintas Žemaičių Kalvarijos pavadinimas, o kiekvieno mėnesio antrąją dieną piligrimai renkasi pasimelsti prie stebuklingojo Švč. Mergelės Marijos paveikslo ir apeiti Kryžiaus kelių.

Žemaičių Kalvarijoje didieji atlaidai prasideda liepos 2 dieną ir baigiasi liepos 10 dieną. Didžioji Žemaičių Kalvarijos atlaidų diena yra pirmasis sekmadienis po liepos 2 d., nes tada atnešta šv. Kryžiaus relikvija kiekvieną atlaidų dieną po Sumos nešama procesijoje į Kalvarijos kalnus.

Telšių vyskupijos kurija

* Dangelio vaikų darželių auklėtiniai tėvai nuolat prašomi aukoti pinigų, privalo atnešti įvairiausių daiktų. Sostinės savivaldybės Švietimo skyriaus darbuotojai teigia, kad šios rinkliavos yra neteisėtos, ir ragina tėvus dėl prievartaujamos „labdaros“ pranešti jų skyriui. Vaikų darželiuose pinigai renkami ir geroju, ir prievarta. (12, Etna)

**AUKOS TAUTOS FONDUI NUO
2000 M. SAUSIO 1 IKI 2002 M. RUGSĖJO 1**
Skliausteliuose () iš viso Tautos fondui
paaukota suma

\$150,000	Rockus, Marija, IL (\$150,606).	\$450
\$22,200	Šimaitis, Konstancija, NY (\$23,000)	\$400
\$20,250	Valaitis, Jurgis ir Nijolė, CT (\$31,438).	
\$20,000	Grabauskas, Antanas, FL (Palikimas) (\$20,140).	
\$18,426	Skirmantas, Francis X. ir Elena, CA (Palikimas) (\$420,493).	
\$17,960	Bražėnas-Paronetto, Nijolė, NY (\$20,735).	\$385
\$16,390	Šviedrys, Romualdas, NY (\$19,540).	
\$15,980	Vedeckas, Algis ir Roma, NY (\$19,894).	\$380
\$15,877	Ambrizas, John, IL (Palikimas) (\$16,902).	\$350
\$15,829	Šomkaitė, R., NJ (\$15,979).	
\$15,661	Remienė, Marija, IL (\$15,661).	
\$8,225	Anonis, Vytautas ir Danutė, NY (\$21,785).	\$345
\$8,000	Adomavičius, Jonas, IL (\$8320); Milukas, Albinas, RI (\$12,000).	\$335
\$5,995	Tumas George, CA (\$10,371).	\$300
\$5,400	Valaitis, Jonas, IL (\$12,695).	
\$5,000	Rasys, Irena, MA (\$13,005).	
\$4,835	Bulotienė, Eugenija, MI (\$25,510).	
\$4,712	Mineika, Stasys ir Elena, MA (\$5,038).	
\$4,000	Lithuanian Citizen's Society of Western Pennsylvania, G. Burdulis, PA (\$4,000); Valavičius, Antanas ir Viktorija, IL (\$5,715).	
\$3,175	Repšienė, Antanina, IL (\$7,800).	
\$3,000	Žalys-Žaliaduonis, Juozas, NY (Palikimas) (\$58,698).	
\$2,500	American Citizens Club of Suffolk, Algirdas Matulaitis, NY (\$2,500).	
\$2,440	Urbaitis, Vincas ir Teresė, OH (\$3,080).	\$295
\$2,200	Mikulskienė, Stefaniya, NJ (\$2,200).	\$290
\$2,000	Blazys, Juozas, IL (\$45,895); Martis, kun. Albin A., (Palikimas) WV, (\$2,200); Sirusas, George S. ir Gražina, NJ (\$4,155).	
\$1,774	Banevičius, Danguolė ir Mykolas, CT (\$1,774).	\$275
\$1,700	Šlapelytė-Sirutienė, Gražutė, CA (\$2,950).	\$250
\$1,675	Tiškus, Agota, IL (\$1,778).	
\$1,650	Užgis Šarūnas ir Audronė, IL (\$2,050).	
\$1,500	Giedraitis, Juozas ir Leonida, NY (\$62,446); Knights of Lithuania, Loreta Stukas, NJ (\$1,500).	
\$1,450	Rimkus, Kazimieras, IL (\$2,550).	
\$1,400	Banaitis, Donatas, NY (\$3,310).	
\$1,269	Dundzila, Antanas, FL (\$2,411).	
\$1,250	Dovydaitis, Vincas, CA (\$6,490).	
\$1,230	Norkunas, Ben, MI (\$11,125).	
\$1,210	Paškus, kun. Antanas, NJ (\$1,235).	
\$1,200	Rožanskas, Kazys, Lietuva (\$2,700).	
\$1,150	Januška, Antanas ir Aniceta, MA (\$3,900); Skripkus, Aldona, NJ (\$2,670).	IL (\$250).
\$1,110	Collins, Harry ir Regina, NJ (\$1,110).	\$235
\$1,060	Vilgaly, Jonas ir Irena, NY (\$4,175).	\$225
\$1,050	Pakulis, Eugenia, DE (\$4,515); St. Ann's Society, Elena Nakronis, NJ (\$1,050); Stankūnas, Jonas ir Giedrė, CT (\$2,150).	\$215
\$1,024	Dėdinas, Jonas ir Nijolė, FL (\$1,024).	\$210
\$1,000	Bagdžius Juozas M., IL (\$6,935); Bender, Agatha, PA (\$1,000); Dirmantas Dziugas, IL (\$1,000); Hoeschele, Audronė Vaitiekaitis, MI (\$1,310); Varnelis, Apolinaras, MI (\$17,100); Vasy, Dalius F., IL (\$1,375).	\$205
\$965	Vygantas, Mara, NY (\$1,620).	\$200
\$950	Pačkauskas, Leokadija, NC (\$3,760).	
\$920	Nainys, Bronius ir Bronė, IL (\$920).	
\$900	Aleksa, Joseph ir Rosemary, NY (\$2,750).	
\$825	Dziugas, Stasys ir Sofija, IL (\$1,200).	
\$800	Bačinskas, Eugenija, IL (\$980); Garbonkus, Vacys ir Laima, IL (\$800); Juozevičienė A., IL (\$855); Lith/Amer Club of New Jersey, Ms. Genevieve Pladis, NJ (\$800); Rimkus Kazimieras, IL (\$3,350).	
\$750	Budreika-Tender, Bronė, MA (\$6,455); JAV Long Island apylinkė, Irena Vilgaliene, NY, (\$2,455); Kligys, Stasys, FL, (\$750); Mileris, Paul C., NE (\$750); Povilaitis Pranas, IL (\$42,293).	
\$725	Kliveckienė, Malvina, NY (\$3,480).	
\$700	Hasselberg, Janina, NJ (\$905).	\$175
\$680	Biskis, Gediminas ir Birutė, IL (\$3,200).	
\$675	Maželis, Vytautas, NY (\$2,520).	
\$620	Oberfeld, Marytė, CA (\$7,985).	\$170
\$600	Šukienė, Jūratė, FL (\$700); Moncevičius, Hipolitas, MA (\$610); Švitra, Paulius, NY (\$790); Tumas, Laima, CA (\$2,325).	\$165
\$580	Remėza, Evaldas ir Virgilija, NY, (\$1,490).	\$160
\$550	Nakonecna, Regina, FL (\$1,270).	\$155
\$545	Čyvas, kun. Mathew, FL (\$1,700).	
\$527	Stukas, Loreta, NJ (\$924).	\$150
\$510	Staškus, Vladas, MI (\$3,320).	
\$500	American Lithuanian Club, Inc., Mrs. M. Petkus, NJ (\$500); Andrišionas, Apolonia, IL (\$820); Anclauskas, Rimas ir Rūta, CA (\$630); Daunys, Aleksandras, FL (\$3,000); Čepėnas, Algirdas, IL (\$1,240); Eitmanas, Algirdas, NJ (\$500); Gregori Caterina, NJ, (\$500); Iannace, Aldona, NY (\$2,500); Kliorys, Petras ir Jadvyga, OH (\$2,000); Krokys, Bronius, PA (\$630); Laucius, Laura T., DC (\$500); Lith Scout Assn, CA (\$500);	

Maskaliūnas, Leonas ir Nijolė, IL (\$1,000); Šaulys, Vacys, IL (\$500); Serelis, Irena BK, IL (\$500); Vilgaly, Justas, WA (\$500); Vitkus, Eduardas, IL (\$730).	\$145
Gustaitis, Algirdas, CA (\$1,105); Jasaitis, Tadas ir Ina, NY (\$525); Tumas, Alfonsas ir Inga, CA (\$7,360).	
Aronso, Ugnė and Bryan, KY (\$400); Balanda Gediminas, MI (\$2,400); Gavelis, Vytautas, IL (\$1,425); Kaunas Ferdinandas ir Vanda, IL (\$700); Sidrys, Rimvydas, IL (\$157,400).	\$140
Simutis, amb. Anicetas ir Janina, NY (\$1,707).	\$135
Markelienė, Aldona, IL (\$380).	\$130
Andruška, Henrikas, NY (\$1,727); Devenis, Algirdas, CA (\$850); Gruodis, Jadvyga, IL, (\$3,210); Katinas, Vitas ir Aldona, NY (\$2,760); Pocius, Birutė, NJ (\$480).	\$125
Babonas, kun. Alfonsas, MI (\$1,200).	
Jankauskas, Algis ir Vida, NY (\$705).	\$120
Adams, William ir Onutė, NY (\$1,360); Balčiūnas, Jurgis ir Violeta, MA (\$640); Ben Israel, Zina, Australia (\$300); Birutis, Stasys, NJ (\$1,210); Biskis, Kęstutis ir Meilutė, IL (\$405); Bobelis, Sigitas ir Guoda, NY (\$675); Šmulskytis, Laimutė, IL (\$2,750); Gvildys, Pranas ir Ina, NY (\$1,045); JAV LB E. St. Louis skyrius, Vytautas Gavelis, IL (\$800); Kazlauskas, Leonas ir Onutė, IL (\$1,300); Kriaučiūnas, Irena, IL (\$14,656); Laukys, Eduard ir Donna, NY (\$2,705); Preikštas-Petrulis, Birutė, FL (\$1,980); Žemaitis, kun. Kęstutis, OH (\$3,405); Urbonas, prel. Ignatius, IL (\$570).	\$110
Bagdonas, Halina, IL (\$840).	
Šimonis, Jonas ir Marija (Bardzilauskaitė), CA (\$2,415); Grunavas, Liudas, MI (\$990); Shukis, Jūratė, NY (\$515).	\$105
Kumpikas, Giedrė, NY (\$600).	\$100
Anysas-Stakytė, Dalia, IL (\$250); Aukštikalnis, Valerija, MA (\$960); Auštras, Edvardas ir Valerija, MA (\$310); Boley, Raymond A., AZ (\$650); Buivys, Justas ir Danguolė, MD, (\$350); Didžiulis, Algirdas ir Stasė, IL (\$2,850); Ditpinigaitis, J. I., NY (\$1,460); Škėrys, Stasė, CT (\$1,795); Jasitunas, Edmundas ir Jūratė, IL (\$4,277); Koncius, Juozas ir Giedrė, IL, (\$450); Marijošius, Marius ir Aldona, NY (\$510); Nemickas, Sr., Bronius, NY (\$500); Samušis, Alfonsas ir D., FL (\$455); Shumway, Aldona, MA (\$920); Užgis, Vytautas, MA (\$1,135); Vainius, Petras ir Loreta, PA (\$250); Velička, Asta, IL, (\$250); Vitkus, Gintautas, CA (\$1,245); Žymantas, Stasys, IL (\$250).	
Šaulys, Vacys ir Augusta, IL (\$900).	\$235
Norvilas, K. J., NY (\$510); Šuopys, Vytas, IL (\$335).	\$225
Musonis, Vytautas, IL (\$800).	
Steponis, Vacys, NY (\$6,278).	\$215
Miklas, Henrikas ir Rasa, NY (\$430); Ražauskas, Kazys ir Rozė, MI (\$1,480).	\$210
Bačanas, Romualdas ir Vida, NY (\$615); Petrušaitis, Petras ir Stasė, WI (\$235); Plikaitis, Barbara, IL (\$2,340); Raulinaitis, J. A., CA (\$475); Remėza, Monika, NY, (\$570); Rudvalis, Zita, CA (\$1,180); Sakalas Albinas, NY (\$1,710); Salkaus, Peter, MA, (\$225); Sealey, Raphael, CA (\$3,000); Sidas, Vladas ir Patricia, CT (\$100); Šilbajoris, Frank ir Milda, OH (\$100); Slizys Raimundas, NY (\$100); Strimaitis, Ona, CT (\$1,435); Stuogis, Vytautas ir Julija, OH (\$340); Šulaitis Dantonas ir Mirga, NY (\$435); Surdenas, Vytas ir Danutė, PA (\$100); Vaišny, Elona ir Juozas, CT (\$300); Variakojis, Daina, IL (\$370); Varneckas, Vladas, CT (\$650); Vėlius, Kurtas, IL (\$100); Vilkas, Eugene ir Irena, CA (\$1,026); Waylonis, John E., VA (\$475); Wysocki, Mary, NJ (\$510).	\$90
Petrutis, Petras ir Angelė, NY (\$225).	\$80
Grajauskas, Vytautas J., NY (\$170); Rimkus, Adelė E., CA (\$316).	
Apeikis, Vytautas, CA (\$433); Bakutis, Stanley ir Elena, FL (\$860); Bitėnas, Dalia R ir Rimantas, NY (\$826); Didžbalis, Romas ir Danguolė, NJ (\$75); Gudaitis, Antanas ir Rima, FL (\$400); Jūrys, Zenonas ir Živilė, NY (\$580); Pakalniškis, kun. Jonas, NY (\$1,105); Petrutis Alf. ir Regina, MA (\$320); Pikelis, Viktorija, IL (\$610); Šimonis, Edvardas ir Doris, CA (\$75).	\$75
Gruzdy, V. V., OH (\$370); Lazdinis, St. ir Kaz., OH (\$270); Ūzas, Donatas, NY (\$225); Vainius, K., NY (\$260); Vakselis, Aleksandras, FL (\$1,350); Vaškys, Sofija, FL (\$452); Zaprackas, Algis ir Yolanda, MI (\$190).	\$70
Jasaitis, Elena, FL (\$600); Minkūnas, Eugenija, NY (\$925).	\$65
Rysavy, Adelė, NY (\$960).	\$60

Antanas, NY (\$1,020); Serpc, Caro ir Maria, NJ (\$150); Špakauskas, Antanina, FL (\$475); Sutkus, Ada, IN (\$925); Veitas, Brutenis ir Irena, MA (\$1,172); Vilutis, P., CANADA (\$650); Zenkus, Algirdas ir Dorothy, MA (\$825).	
Ažuolas, Pranė, NY (\$350); Bublys, Algimantas ir Birutė, MI (\$490).	
Kažemėkaitis, V., WI (\$300).	
Ošlapas, Algis ir Elvira, CT (\$1,200).	
Monkus, Metys, IL (\$550).	
Čerkeliūnas, Kęstutis ir Rima, NY (\$845); Galdikas, Sofija, MA (\$300); Jansonas, Irena, MA (\$220); Kuodis, Bronė, MA (\$1,925); Mikaila, Jurgis ir Regina, FL (\$800); Mingela, Šarūnas ir Regina, MI (\$125); Raulinaitis, Zigmas ir Marina, NJ (\$550); Stankus, Kostas ir Vida, IL (\$125); Taunys, Regina, CT (\$825).	
Kasauskas, Jonas, NJ (\$530); Palys, Petras ir Marta, NY (\$565); Tamsevičius, Jadvyga, IL (\$420); Vytuvis, Antanas ir Jadvyga, NY (\$925).	
Gudeliene, Liūda, CT (\$660); Janušonis, Gailė, NY (\$560); Sperauskas, Tomas, NY (\$355); Šv. Kazimiero Lituanistinė mokykla, CA (\$502).	
Matulaitienė, Jadvyga, NY (\$465).	
Armonas, Andrius ir Marytė, FL (\$450); Arvydas, Michael G., NY (\$450); Augus, Victor ir Marcella, CA (\$1,150); Baras, Stasys ir Elena, IL (\$500); Bigelis, V. R. ir J., MI (\$345); Bikulčius, Vytautas V. ir Ona, CA (\$300); Bimbiris, Alfons ir Vera, ID (\$975); Bobelis, Antanas ir Danutė, NY (\$375); Bražiūnas, Rūta ir Vytas, WI (\$100); Bužėnas, Ramūnas, NV, (\$200); Covalesky, Bernard, NJ (\$100); Šeštokiene Elena, NJ (\$100); Dubauskas, Kęstutis, CANADA, (\$910); Dundzila, Tomas, VA (\$100); Garunkštis, Bronius, NY (\$200); Grubb, Lou, AZ (\$300); Hatzitheodorou, Danutė, NY (\$110); Hotra, Stella, MI (\$110); Janavičius, Ignas, OH (\$295); Jarašūnas, Emanuelis ir Laimutė, CA (\$680); Johansonas, Irenas ir Henrikas, OH (\$100); Jonikas, Vincas, AR (\$305); Juškevičius, Zuzana, IL (\$5,670); Juodka, Vytautas A., IL (\$585); Kairys, Anatolijus, IL (\$100); Kazickas, Jūratė, N.Y. (\$5,450); Kontautas, Jonas ir Julijona, MA (\$595); Krinickas, Kęstutis, COLOMBIA (\$100); Kurapka, Matilda, CT (\$305); Laucius, Henrikas ir Ilona, NJ (\$350); Lembergas, Vitalis ir Dana, CA (\$920); Lileika, Laima ir Alfonsas, NY (\$510); Lithuanian Alliance of America, NY (\$195); Lithuanian Club of Long Beach, CA (\$530); Mackevičius, Aldona, IL (\$2,090); Mažosios Lietuvos draugija, Vilnius Trumpjonas, IL (\$100); Meiliūnas, Genovaitė, NY (\$630); Mickūnas, Česlovas ir Irena, MA (\$635); Navickas, Juozas ir Aldona, MA (\$255); Norkūnas-Drum, Marija, MI (\$100); Norris Elizabeth, MI (\$350); Osmolskis, Ona, NY (\$150); Penikas, Romualdas ir Vida, NY (\$615); Petrušaitis, Petras ir Stasė, WI (\$235); Plikaitis, Barbara, IL (\$2,340); Raulinaitis, J. A., CA (\$475); Remėza, Monika, NY, (\$570); Rudvalis, Zita, CA (\$1,180); Sakalas Albinas, NY (\$1,710); Salkaus, Peter, MA, (\$225); Sealey, Raphael, CA (\$3,000); Sidas, Vladas ir Patricia, CT (\$100); Šilbajoris, Frank ir Milda, OH (\$100); Slizys Raimundas, NY (\$100); Strimaitis, Ona, CT (\$1,435); Stuogis, Vytautas ir Julija, OH (\$340); Šulaitis Dantonas ir Mirga, NY (\$435); Surdenas, Vytas ir Danutė, PA (\$100); Vaišny, Elona ir Juozas, CT (\$300); Variakojis, Daina, IL (\$370); Varneckas, Vladas, CT (\$650); Vėlius, Kurtas, IL (\$100); Vilkas, Eugene ir Irena, CA (\$1,026); Waylonis, John E., VA (\$475); Wysocki, Mary, NJ (\$510).	
Petrutis, Petras ir Angelė, NY (\$225).	
Grajauskas, Vytautas J., NY (\$170); Rimkus, Adelė E., CA (\$316).	
Apeikis, Vytautas, CA (\$433); Bakutis, Stanley ir Elena, FL (\$860); Bitėnas, Dalia R ir Rimantas, NY (\$826); Didžbalis, Romas ir Danguolė, NJ (\$75); Gudaitis, Antanas ir Rima, FL (\$400); Jūrys, Zenonas ir Živilė, NY (\$580); Pakalniškis, kun. Jonas, NY (\$1,105); Petrutis Alf. ir Regina, MA (\$320); Pikelis, Viktorija, IL (\$610); Šimonis, Edvardas ir Doris, CA (\$75).	
Gruzdy, V. V., OH (\$370); Lazdinis, St. ir Kaz., OH (\$270); Ūzas, Donatas, NY (\$225); Vainius, K., NY (\$260); Vakselis, Aleksandras, FL (\$1,350); Vaškys, Sofija, FL (\$452); Zaprackas, Algis ir Yolanda, MI (\$190).	
Jasaitis, Elena, FL (\$600); Minkūnas, Eugenija, NY (\$925).	
Rysavy, Adelė, NY (\$960).	

IVAIRENYBĖS

IŠNUOMAVO KŪDIKĮ

Čikagietė motina, „išnuomavusi“ savo naująjį dukrytę tarptautinės narkotikų pirklių gaujos nariams, kad jie galėtų saugiai pereiti mūitinę, nuteista 5 metams kalėjimo bausme. Jos mergytė net šešis kartus buvo „panaudojama“ kelionėje iš Panamos į Londoną (Angliją), kai moteris, vaizduojanti motiną su mažu kūdikiu lengvai pereidavo mūitinę be ypatingo patikrinimo. Kokainas buvo paslėptas pieno, skirto kūdikiui, dėžutėje. Tėvai, išnuomavę kūdikį, už kiekvieną narkotikų pirklių kelionę gaudavo po kelis šimtus dolerių ir šiek tiek marhuanos.

ŽVEJONĖ BAIGĖSI TRAGEDIJA

Vienas Bakersfield, CA, žvejas su keliais draugais žvejojo Kalifornijos pakrantėse, kai staiga didelis banginis iššoko iš vandens ir įkrito į 22 pėdų ilgio laivą. Žvejas buvo užmuštas, nors kartu buvę jo draugai išliko net nesužeisti. Pakrantių apsaugos tarnyba teigė, kad laivams dažnai pasitaiko susidurti su banginiais, tačiau tai pirmas kartas, kai banginis įšoko į laivą.

ATSARGIAI SU „TYLENOL“

Tvirtinama, kad JAV-se kasmet miršta bent 100 žmonių ir apie 15,000 atsiduria ligoninėje, apsinuodiję „acetaminophen“ chemikalų, kuris yra viena pagrindinių populiariųjų „Tylenol“ tablečių sudėties dalis. Siūloma, kad ant „Tylenol“ buteliukų būtų didesnėmis raidėmis išspausdintas perspėjimas laikytis nustatytos dozės ir vartojant „Tylenol“ vaistą, negerti alkoholinių gėrimų, nes taip galima sugadinti kepenis arba inkstus. „Acetaminophen“ chemikalas vartojamas ne tik „Tylenol“, bet kai kuriuose kituose vaistuose, ypač nuo galvos skaudėjimo bei kosulio-slogos skystuose.

AR TAS APSAUGOS BANKUS NUO VAGIŲ?

Pernai Massachusetts valstijoje buvo 265 bankų apipilėsimai, bent 70 procentų daugiau, kaip 2000-aisiais metais. Vienas bankas, jau patyręs kelis apipilėsimus, nutarė imtis naujų apsaugojimo priemonių: prie durų, labai matomoje vietoje didelis TV ekranas ir parašas, kad visi banko klientai filmuojami, o kai prie langelio prieina žmogus, dėvintis nuo saulės akinus, kepurę ar skrybėlę, tarnautojas paprašo atidengti galvą ir nusiimti akinius. Jeigu po mandagiai pakartoto prašymo klientas nenori to padaryti, tarnautojas paspaudžia specialų pavojaus signalą.

PAVOJINGI ŽAISLIUKAI

McDonald's ir kiti greito patarnavimo restoranai, norėdami privilioti klientus, ypač vaikus, dažnai nemokamai dalina įvairius žaisliukus. Prasi-dejus rudens futbolo sezonui, kai kurie McDonald's restoranai labai pigia kaina pardu-vinejo linguojančius galvo-mis leles, vaizduojančius fut-bolo žvaigždes. Illinois ir Indiana valstijose jų parduota apie 100,000, tačiau rasta, kad dazuoše, kuriais nuda-zytos leles, yra labai daug švino, todėl patariama jas gražinti restoranams.

Tai - Jūsų laikraštis

DRAUGAS
THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

Vašingtono susitikimai (11)

IŠ VAIKYSTĖS PAVEIKSLŲ PRIE ŠEŠUPĖS

Gražina Narkus-Kramer.

Jono Urbono nuotr.

Labiausiai savo profesijai esu dėkinga už susitikimus su įdomiais žmonėmis. Jie tau duoda daugiau negu gali duoti knyga – tai kelios knygos iš filosofijos, psichologijos, istorijos, gyvenimo ir t.t. Džiaugiuosi Washington, DC, Marriott viešbutyje, JAV LB Tarybos surengtame pokylyje, susipažinusi su Vašingtono lietuvaite Gražina Narkus-Kramer. Ji – amerikiečių ir anglų literatūros pedagogė, kurianti paveikslus „quilting“ technika. Šios dailininkės meno

priemonės – medžiagos skiautės. Apie savo kūrybos ištakas dailininkė „Draugo“ korespondentei papasakojo Sigmundo Freud'o tyrinėjimų vertą istoriją.

– Kaip Jūs atradote save – menininkę?

– Tai keista istorija. Nuo pat mažens man didelį išpūdį darė spalvos. Prisimenu, kai buvau 2 metų, tai buvo 1939 m., mama gimtadieniui padovanavo „Raudonkepuraite“ su dideliais spalvotais paveikslais. Tokių paveikslų aš

dar nebuvau matiusi. Tos spalvos! Paveikslų jau nebeat-simenu, bet atsimenu tas ryškias ir įdomias spalvas. Tevelis ant rašomojo stalo laikė 2 tomų lietuvišką enciklopediją, ir aš dažnai žiemos metu sėdėdavau prie jos ir studijuodavau; mane domino 3 skyriai: pasaulio veliavos, pasaulio gelės ir pasaulio valstybių pašto ženklai. Dabar aš darau paveikslus apie savo vaikystę.

– O kur prabėgo Jūsų vaikystė?

– Gimiau Kaune. Kai 1941 m. mes su mama turėjome būti išvežtos, o tėtis buvo dingęs, mes gyvenome Pravienskėje. Tuo metu daug žmonių buvo dingusių. Mano mama buvo mokyklos vedėja. Kartą jai mokytoja atvedė berniuką, kuris turėjo aukštą temperatūrą. Mama nuvedė jį pas daktarą. Kai daktaras atsiuntė šeimai sąskaitą, jie neturėjo už ką sumokėti. Mama, jausdama atsakomybę, kad ji vaiką vedė pas daktarą, sumokėjo pati iš savo atlyginimo, ir tai išgelbėjo mūsų gyvybę. ...Vieną naktį iš mūsų duris pasibeldė to berniuko tėvas ir pasakė: „Aš einu iš komunistų susirinkimo. Jus 5 val. ryto ateis areštuoti ir vežti į Sibirą. Bėkit!“

Aš buvau 3 metų. Mane mama į kažką suvyniojo ir nubėgo pas draugę. Ji turėjo pusbrolių girininką ir, nežinodama kur kitur bėgti, traukiniu nuvažiavo pas jį. Dėdė pasakė, kad negali mūsų laikyti girininkijoje, nes ten ateina žmonės, ir klausinės, kas ta moteris su vaiku. Jis mus nugabeno į gilų mišką, kur stovėjo medžiotojų būdė. Buvo, atrodo, gegužės pabaiga. Jis mus paliko su vilkiniu šunim. Tai buvo mano draugas. Mes su juo žaisdavom prie upelio. Ten niekas neateidavo, tik du kartus per savaitę dėdė girininkas atnešdavo maisto. Mes nežinojom, kas atsitiko su mūsų tėčiu. Pagaliau pasidarė šilta, ir mama nusprendė, kad mums reikia eiti pasiimti plonesnių rūbų, nes mes buvom išėjusios dar su žiemniais. Grįžusios iš karto nėjom namo, o nuėjom pas mamos draugus. Po 12 val. nakties susipakavom tiek daiktų, kiek galėjom panešti; palaukėm, kol prašvies ir išėjom į traukinį. Traukinys turėjo ateiti kokią 5 val. ryto. Pusę penkių mes pamažėle išėjom į stotį, buvo dar prielanda. Mokyklos vedėja gaudavo butą iš valdžios, ir tas butas buvo prie pat geležinkelio stoties. Aš buvau pripratusi stoties parke žaisti su aukle, – mes eidavom pasitikti iš Kauno grįžtancio tėvelio. Jis dirbo Finansų ministerijoje. Aš žinojau, į kokius medžius galiu lipti ir t.t. Pa-

klausiau mamos, ar galiu pabėgti; kai eina su tais ryšuliais, viskas vyksta labai pamažu. Ji pasakė: „Eik“, ir aš dingau. Staiga ji išgirdo mano balsą: „Tėtė, tėtė!“ Mama nusigando: „Na, dabar tikrai kas nors pasakys, kad matė mokytoją Narkevičienę su vaiku parke“. Ji atbėgo manęs ieškoti, o iš priekio – ateina tėtis! Jam pasisekė: už gerą laikrodį rusų kareivis, kuris saugojo kalėjimą Tauragej, jį paleido. Žinoma, jis neturėjo dokumentų, pinigų ir negalėjo važiuoti traukiniu. Tai naktimis ejo pėsčias, o dienomis slapstėsi. Jis nežinojo, kad mes buvome išvykę ir kad mūsų visas mėnuo tame name nėra. Jeigu mes nebūtume susitikę, kas žino, gal visam gyvenimui būtume išsiskyrę.

Nutarem palaukti dar vieną naktį, reikėjo planuoti iš naujo. Tėtis buvo kilęs iš Kudirkos Naumiesčio, o iš ten galima buvo pabėgti į Vokietiją (prisimenat knygnešius?). Mes su mama turėjom grįžti į mišką, o tėtis turėjo važiuoti į Kudirkos Naumiestį. Jis turėjo susirasti žmogų, kuris jį pervedtų per Šešupę į Prūsiją. Jis buvo baigęs Karaliaučiaus universitetą ir gerai mokojo vokiškai.

Kitą rytą vėl einam į traukinį, jau kartu su tėčiu. Traukinys vėluoja, jau 6 valandos... Staiga pradeda skraidyti lėktuvai, rinktins žmonės. Tėvai bando

Gražina Narkus-Kramer. Vašingtono ruduo.

pasitraukti nuošaliau, kad mūsų neatpažintų. Iš stoties išbėga viršininkas ir sako: „Vokiečiai karą paskelbė, rusai bėga!“ Taip mūsų šeima išliko.

Tevelis nuvažiavo į Kauną, kur gyveno jo mama, brolis ir sesuo. Jis norėjo savo šeimai pasakyti, kad važiuoja į Kudirkos Naumiestį, ir rado tik išplėštą butą, o visus tris artimuosius išvežtus į Sibirą.

Iš visos šeimos jis liko vienas. Namai Kudirkos Naumiestyje liko jam, todėl jis nutarė ten išvažiuoti, nes Lietuvos finansų ministerijos nebeliko, taigi ir darbo jis nebeturėjo. O Kudirkos Naumiestyje, ant Šešupės kranto, labai gražioje vietoje, buvo didelis ūkis. Tai buvo močiutės pasoga.

– Tai tuos paveikslus ant Šešupės kranto Jūs dabar ir kuriat?

– Mano vaikystę prabėgo karo metais. Joje buvo daug žiaurių įvykių. Juos aš norėjau užmiršti: Vokietijoje iš bado mirė mano jauniausia sesutė, kuriai buvo tik 6 mėnesiai. Vokiečiai buvo mums atėmę karvę, arklius ir nusiuntę į didelį ūkį Prūsijoje dirbti darbininkais. Jiems reikėjo maisto kariuomenei, o mes gaudavome tik apipuvusių bulvių... Visomis psichinėmis jėgomis bandžiau negalvoti apie bėgimą, sesers mirtį... Bandžiau pamiršti, ir kuo daugiau stengiausi, tuo labiau kažkas veržėsi į paviršių. Tie prisiminimai lindo kaip kokia yla. Tada aš nutariau: darysiu labai gražius paveikslus, ir jeigu aš savo gyvenimą pripildysiu vien tiktaigrožio, gal man nesivaidens mano vaikystė. Metai po metų dariau beveik pasakiškus vaizdus...

– O jūsų kokia profesija?

– Aš turiu magistro laipsnį iš Amerikos ir anglų literatūros. Galiu mokyti vokiečių kalbos, Amerikos istorijos. Nebraskoje dirbau mokytoja. Kai 1963 m. atvažiavau į Vašingtoną, man pasisekė gauti darbą organizacijoje, kurios ieškojo naujų mokymo metodikų. Aš pradėjau ruošti metodiką, kaip mokyti gramatikos. Pastebėjau, kad išmokę svetimą kalbą žmogus geriau įsisavina gramatiką už tuos, kurie čia gimę ir augę. Aš turėjau geresnį gramatikos supratimą negu eilinis amerikietis. Kai pradėdavau mokiniams aiškinti gramatiką, jie sakydavo: kodėl mums iki šiol niekas taip nepaaiškino? Aš lygindavau anglų kalbos gramatiką su lotynų, lietuvių. O anglų kalbos gramatika tokia paprasta. Man sekėsi tai daryti. Paskutinius 15 metų dirbau valdišką darbą, vedžiau pamokas valdžios darbininkams, kurie įvesdavo į eksploataciją kompiuterius.

Kai pradėjau daryti paveikslus, tai su užsispyrimu norėjau užmiršti visa, kas buvo bloga ir prisiminti tik tai, kas gražu. Nenoriu skausmų, nenoriu atsiminimų! O sapnuoju ir sapnuoju karą.

Nukelta į 7 psl.

TAUTOS FONDO AUKOTOJAI

Tėsinys

\$55	Andries, Raymond ir Rūta, PA (\$205); Liepinaitis, Algis ir Lydia, IL (\$200); Rajekas, Gediminas, NY (\$300); Zelenis, Vytautas ir Vanda, CA (\$165).	\$40
\$50	Abromaitis, Marytė, IL (\$80); Ambrozaitis, K. G., IN (\$1,000); Aviza, Bernice, NY (\$154); Bagdas, Janina, NY (\$1,250); Balcanis, Ann, NY (\$50); Baltakis, OFM, vysk. Paulius, NY (\$500); Bigelis, Ramūnas, NV (\$275); Bigelytė-Silverman, Jūratė, PA (\$75); Brasauskas, Balys ir Jane, MD (\$426); Budesky, Janet ir Henry, MI (\$50); Cibulskienė, Birutė, NY, (\$120); Cresky, Peter ir Marianne, CA (\$30); Salčiūnas, V. ir O., FL (\$250); Degesys, Danielius ir Roma, FL (\$615); Dubinskas, V., IL (\$900); Česnavičius, Algirdas ir Ramutė, NY (\$650); Elskus, Albinas, NY (\$200); Gano, Jane F., IL (\$50); Garliauskas, Stasys, MI (\$390); Harmon, Danutė S., VA (\$530); Heiningas, Leopoldas ir Paulina, MI (\$585); Hodgins, Josephine, FL (\$50); Idzelis, Salomeja, OH (\$2,100); Izbickis, Lionginas ir Danutė, MA (\$245); Jančauskas, Povilas ir Stasė, FL (\$150); Jurskus, Paulius, NY (\$50); Kalvaitis, Suzanne ir Algis, VA (\$100); Kasniūnas, Vytautas, IN (\$185); Katinas, Kęstutis J. ir Marushka, MD (\$50); Kovas, Jonas ir Jurgita, CT (\$50); Krinickienė, Malianija, NY (\$50); Kubilius, Viktoras ir Aga, MA (\$305); Kuncaitis, Elena, MA (\$200); Landsbergis, Algimantas K. ir Teresė, MD (\$95); Laskauskas, Kęstutis ir Valerija, MD (\$500); Lau-rus, Irena, MI (\$460); Matulaitis, Antanas, NY (\$985); Matusaitis, Vidmantas ir Vita, NJ (\$150); Mažeika, Antanas ir Lucija, CA (\$1,325); Melinis, Remigijus Raymond, NJ (\$200); Michelevičius, Pranas ir Ona, FL (\$320); Mickevičius-Mikonis, Bronius ir Genė, MA (\$605); Miklius, Bronė, FL (\$500); Milaknis, Halina, CA (\$1,479); Penkiūnas, Rūta, VA (\$630); Petrulis, Eleonora L., CT (\$325); Prackaila, Anne, IL (\$50); Prišmantas, Kazys ir Eugenija, CA (\$785); Raciūnas, Juozas, AZ (\$1,232); Ringys, R. L., CA (\$150); Sakas-Sluder, Elena, CO (\$50); Schimento, Jolanta ir John, CT (\$250); Šimkus, Jonas, CANADA (\$380); Sinkus, Vladas ir Raminaitis, IL (\$495); Sliakis, Louis A., NJ (\$50); Svirsky, John ir Danutė, MA (\$200); Taruska, Margarita, FL (\$640); Vaičiulis, Edmundas, NY (\$59); Vaičiulis, Vytautas, FL (\$805); Vėbras, Sofia, IL (\$1,020); Weigand, Tomas ir Irena, FL (\$590); Zdanys, Juozas ir Bronė, MA (\$50).	\$35
	Baranauskas, Edward ir Genovaitė, NY (\$707); Bulotienė, Eugenija, MI (\$200); Dousa, Helene, MA (\$180); Gudelis, Rūta,	\$30
		\$25
		\$15
		\$11
		\$10
		\$5

NJ (\$65); Janickas, Jurgis ir Marija, CA (\$270); Saulitis, Stasys, MI (\$55); Vilniaus Kras Liet Saj.-Detroit, MI (\$200). Barūnas, Kazys, FL (\$365); Grinis, Gedas ir Aldona, FL (\$400); Juozapavičius, Jonas ir Adelė, IL (\$360); Katelė Angelė, IL (\$1,440); Leffis, Algis, MI (\$110); Maciejuskas, Vladas, OH (\$250); Memėnas, Victor J., MI (\$220); Vytauto Didz. Šaulių kuopa – Chicago, Kazys Rožanskas, IL (\$1,000); Skirmantas, Stasys, CA (\$370). Beelat, Elaine, MD (\$35); Bužas, K. ir O., NY (\$35); Krauklis, Julius, NJ (\$34); Leonas, Galina, NH (\$3,557); Vaičys, Elena, NY (\$135). Baublytė-Teschker, Rūta, MI (\$60); Lintakas, J. ir B., IL (\$30); Noreika, Juozas, IN (\$200); Nyerges, Anthony, CA (\$780); Sabaliūnas, Regina, IL (\$30); Staknys, Edvardas ir Alina, NY (\$898); Vaškelis, Stasys, MA (\$260); Vasy, Jonas ir Bronė, MA (\$3,185); Žukas, Aleksandra, NY (\$188); Adomaitis, Domas, IL (\$2,825); Bacevičius, Stasė, IL (\$25); Bakanas, Terese, DE (\$25); Bartkus, Jonas, MI (\$2,450); Bauzys J., IL (\$70); Bildušas, Vytautas, IL (\$170); Bradžėnas, Vilius, FL (\$590); Bublėnė, Stasė, MI (\$470); Bulota, Valentina, MI (\$375); Ciplijauskaitė, Birutė, WI (\$390); Dubauskas, Petrė, NY (\$620); Duong, LY Lan, MI (\$25); Garunkštis, Eugenija, MD (\$25); Gelazis, Vladas ir Maria, FL (\$305); Gražulis, Antanas, NJ (\$25); Januškis, Vytautas, OH (\$305); Juodelis, Liuda, IL (\$375); Krasauskas, kun. Rapolas, CT (\$450); Mielinis, Valentinas ir Regina, NJ (\$25); Mitinas, Kostas, FL (\$355); Murtfelt, Elizabeth, MI (\$25); Nemickas, Kęstutis, NY (\$575); Palionis, Sofija, AZ (\$230); Petrauskis, A., OH (\$315); Plečkaitis, Vladas ir Gražina, OH (\$125); Ruzgas, Vladas ir Marytė, IN (\$125); Santvaras, Elena, MA (\$25); Selenienė, Ona, MI (\$25); Steponis, Balys ir Eufemija, OH (\$200); Žiaugra, Marius ir Birutė, MA (\$65); Vaineikis, Juozas, IL (\$525); Vaivada, Anthony ir Milda, VA (\$385); Venclauskienė, Loretta, IL (\$25); Volertas, kun. Vytautas, NY (\$75); Welch, Irene, MI (\$125); Žolynas, Kostas ir Ona, FL (\$230); Žukas, Aldona ir Vytautas, NY (\$50); Štuopis, Jurgis ir Roma, MA (\$367). Abarius, Mykolas ir Onutė, MI (\$350); Andriuskevičius, Petras, MI (\$70); Arlickas, Aga, NY (\$105); Barauskas, Ona, NY (\$175); Beiga, Kazys ir Sofija, IL (\$250); Brakas Martinas R., NY (\$79); Brizgys, Bernardas ir Ona, MI (\$610); Šepetienė, Vanda, MI (\$615); Detroito Liet. Kultūros klubas, Antanas Vaitėnas, MI (\$210); Dragūnas, D. G., PA (\$20); Čičauskas, Elena, MI (\$820); Galinaitis, Regina ir Bronius, MD (\$20); Gintautas, Jonas, NY (\$20); Gir-

nus-Girniuvienė, Birutė, MI (\$40); Jakievičius, Br., NY (\$45); Jankauskienė, Marija, CT (\$30); Janušas, Saulius ir Gražina, NY (\$165); Kačinskas, Vincas ir Aldona, MI (\$2,409); Kaunelis, Ignas ir Stef., MI (\$1,115); Kazėnas, Leonida ir Gediminas, IL (\$20); Kincius, Juozas ir Vida, MI (\$100); Krodle, Constance, MI (\$20); Leveckis, Stepas ir Pelagija, FL (\$420); Malinowski, E., MI (\$20); Morkvenas, Rimantas ir Vilija, NY (\$20); Norkūnas, Algirdas, MI (\$20); Paliulis, Jonas, CT (\$450); Polteraitis, Vytaas ir Rita, MI (\$30); Prackapas, Jonas, CA (\$140); Pusdešris, Albinas ir Izabele, MI (\$30); Raudys Rūta, NJ (\$20); Ruzgas, Algirdas, NY (\$165); Sakevičiūtė, Vida, IL (\$20); Saldaitis-Čiurlis, Regina, NY (\$520); Sell, Rima, IL (\$20); Skobeika, Sofija, NY (\$275); Skrudis, Pranutė ir Mečys, IL (\$20); Šlepetys, Richard, A., NJ (\$150); Stanievič, John ir Aldona, MI (\$30); Stukas, D., FL (\$40); Teschker, Rūta, MI (\$20); Trucilauskas, Paul, NJ (\$20); Usackas, Stanley J., FL (\$20); Vaičiūnas, Laima, IL (\$2,470); Venckus, Stasys ir Ona, MA (\$385). Barts, Therese, NM (\$15); Brasūnas, Anton, MO (\$95); Karsokas, Albinas ir Genovaitė, OH (\$150); Laucevičius, Jadvyga, NY (\$220); Leleiva, Jadvyga, NY (\$115); Linkus, Jonė, IL (\$900); Motušis, Viktoras ir Bronė, IL (\$480); Valane, Peter (NY (\$74). Girdauskienė, Estera, MA (\$11); Girnius, Rima, MA (\$11). Alkevičius, Genė, MI (\$10); Ambrozaitis, E. J., FL (\$60); Balch-Gravrogas, Jurgis ir Aldona, NY (\$70); Bartkus, Juozas, FL (\$90); Bileris Kęstutis ir Astra, NY (\$35); Bork, Regina, NY (\$60); Budzinowska, S., MI (\$60); Harris, Bernadeta, MA (\$80); Jankus, Ieva, NY (\$85); Jokšienė, Elena, MI (\$10); Karaitienė, V., FL (\$30); Kizlauskas, Kazys ir Liolė, MI (\$130); Kliukinskienė, Danutė, FL (\$10); Kuchynskas, Sylvestro, NY (\$157); Kučys, Antanas ir Teresė, IL (\$755); Lanys, Ona, FL (\$10); Lapėnas, V. G., FL (\$190); Matyzius, Albert ir Nancy, MI (\$10); Mikučius, Alfredas ir Alicija, IL (\$30); Mingela, Lidija, MI (\$950); Nardone, Astrid, NY (\$10); Narutis Peter, IL (\$20); Podolskis, Kostas ir Marija, CT (\$40); Pusdešris-Pusdešrienė, Ona, MI (\$195); Scaman, Ken ir Nicole, MI (\$10); Sevelkovas, Petras, NY (\$10); Šileikis, Valerija, FL (\$125); Šuopys, Juozas, MI (\$355); Švelnis, Longinas, MA (\$571); Venckus, John ir Aldona, CA (\$160). Derzinskas, Stasys, FL (\$5); Paliulis, Jadvyga, FL (\$5); Papeika, Henry, CA (\$11); Senulis, Kristina, NJ (\$215); Žukauskas, Marija, NY (\$165).

Trumpai apie viską

(Naudojantis „Lietuvos ryto“ (LR), „Lietuvos žinią“ (LŽ), „Respublikos“ (R), „Kauno dienos“ (KD), „Klaipėdos“ (K) dienraščius, BNS ir Elta informacijos)

*** Kandidatų į sostinės tarybą sąrašo formavimas** Seštadienį Socialdemokratų partijos Vilniaus skyriaus konferencijoje neapsisėjo be protestų. Senesnieji partijos nariai stebėjosi, kaip į sąrašą gana aukšton vieton pateko neseniai įstoję nariai. Premjero žmona Kristina Brazauskienė, pati konferencijoje nedalyvavusi, paprašė skirti jai žemesnę vietą, tačiau pozicija nebuvo pakeista. Jau patvirtinus galutinį sąrašą, buvo nutarta pavesti Etikos ir procedūrų komisijai patikrinti, ar nebuvo padaryta pažeidimų nustatant kandidatų į Vilniaus miesto tarybą populiarumą. (LR, LŽ, R)

*** Viešai paskelbta informacija apie parlamentarų turimus milijonus pažadino** ne vien rinkėjo viltis išbristi iš skurdo – politikų prašoma pasidalyti jų sukaupytą turtą. Dauguma turtingųjų Seimo narių prisipažįsta, jog rinkėjai juos emė atakuoti ir laiškais, ir telefono skambučiais. Į milijonierių sąrašą patekęs Seimo narys Alfonsas Macaitis teigia prašymų padėti sulaukė davęs ir anksčiau. Pasak parlamentarų, tarp prašančiųjų daugiausia yra ligonių, tačiau į jį rinkėjai kreipiasi ir dėl pagalbos pasistatyti namą. Seimo narys Viktoras Uspaskich visus prašytojus nukreipia į Kėdainių susivienijimo fondą.

*** Seime yra 9 parlamentarai**, kurie pusę kadencijos parlamente praleido nepateikę svarstyti nė vieno teisės akto projekto. Net 48 Seimo nariai per praėjusią sesiją nepateikė nė vieno įstatymo projekto, o 30 užregistravo po vieną teisės aktą. Aktyviau-

siai įstatymų projektus praėjusią sesiją rengė Seimo vicepirmininkas socialdemokratas Česlovas Juršėnas. Šie duomenys paaiškėjo pateikus statistinius duomenis apie Seimo IV pavasario sesiją. Spalio pradžioje sukako dveji metai, kai buvo išrinktas šis parlamentas. (R, Elta)

*** Baigėsi Frankfurto knygų mugė.** Garbės viešnios teisėmis joje dalyvavusi Lietuva skina sėkmės vaisius – viena didžiausių Vokietijos leidyklų nusitaikė į rašytojos Vandos Juknaitės kūrybą, architektas Saulius Valius sulaukė mugės apipavidalinimo direktoriaus pasiūlymo apsvastyti galimybę sukurti naują instaliacijos „Istorijos puslapiai“ versiją, kuri taptų nuolatiniu Frankfurto knygų mugės simboliu. Lietuvos parodą mugėje apėmė per 30,000 svečių. (R, Elta)

*** Interneto kavinių tinklas plečiasi ir vilioja** vaikus kaip voratinklis museles. Iš pirmo žvilgsnio nekalta paauklgi užsiėmimas tampa rimta bėda tėvams ir teisėsaugai. Sumokėję kelis litus nepilnametėiai gali kiaušą parą žaisti smurtinius žaidimus, naršyti po tikrai ne vaikams skirtus tinklalapius. Medikai jau pastebi naują – priklausomybių ligas nuo kompiuterinių žaidimų. (LŽ, Elta)

*** Dalyvaudama tarptautinėje keramikų parodoje „Cersaie“ Italijoje**, „Dvarionių keramikos“ bendrovė neišvengė nuostolių: iš įmonės stendo buvo išplūpintos plytelės. Tai greičiausiai byloja apie susidomėjimą lietuvių gaminiais.

Lietuvos jūrų muziejaus ir delfinariumo vadovų planai Smilteje įkurti delfinų terapijos centrą pamažu tampa tikrove. Nors iki galutinio idejos įgyvendinimo dar toloka, tačiau jau atlikti pirmieji bandymai taikyti delfinų terapiją. Pirmajame eksperimentiniame projekte dalyvavo du vaikai, turintys įgimtą negalią. Po kelių užsiėmimų vaikai parodė stebėtiną pažangą.

Nuotr: Autizmu sergantis berniukas Maciej po bendravimo su delfiniais emė domėtis aplinka, ją stebėti. Romando Žiubrio (Elta) nuotr.

Parodoje demonstruotų kolekcijų Lietuvoje išgyti dar negalima – jos bus pradėtos pardavinėti lapkričio viduryje. Nuolat atnaujinama kolekcija „Dvarionių keramika“ didina pardavimus: per 9 šių metų mėnesius Lietuvos rinkoje buvo parduota produkcijos už 17.39 mln. litų – 2.79 proc. daugiau nei pernai. Bendrovė eksportuoja 51.76 proc. produkcijos. (LR, Elta)

*** „Norėdami, kad renginį saugotų policija“**, turėdavo sumokėti 1,000 litų. Tada nekildavo jokių problemų. Visi žinojo tą įkainį, pasakoję viešųjų renginių organizatorė Rūta Vanagaitė. Redakcijos žiniomis, būtent po šio pareiškimo kilo skandalas, kurio centre atsiskleidė Vilniaus viešosios policijos vyresnysis komisaras Algimantas Sutkevičius. Tarnybinis patikrinimas dėl galimos korupcijos dar nebaigtas. Viešųjų renginių organizavimo užkulisiais susidomėta po rugsėjį vykusio koncerto prie

Baltojo tilto, kurio metu buvo nužudytas moksleivis. (R, Elta)

*** Jei JAV prezidentas iš tiesų atvyks į Lietuvą**, pasak Vilniaus policijos vyriausiojo komisaro Eriko Kaliačiaus, vilniečiams ir miesto svečiams kils įvairių nesklaidumų. Kalbama apie tai, kad tadien į Vilniaus tarptautinį oro uostą negalės leisti jokie kiti lėktuvai. Neatmetama galimybė, kad Lietuvoje viešint JAV vadovui bus imtasi dar didesnių saugos priemonių, nei Lietuvoje viešint Kinijos prezidentui. „Nemanau, kad kas nors būtų labai nepatenkintas dėl JAV vadovo vizito, tačiau dėl viso pikto būsime pasirėngę įvairioms akcijoms“, sakė Vilniaus policijos vyriausiasis komisaras, neabejojęs, kad teks prašyti ir kitų miestų policijos pareigūnų pagalbos. (KD, Elta)

*** Vito Lingio premija, skiriama už drąsą ir principumą**, kovojant su mafija, pirmą kartą įteikta ne žur-

nalistui. Devintųjų „Respublikos“ žurnalisto žūties metinių išvakarėse jos laureatu tapo Panevėžio „tulpinių“ gaujos nusikaltimus tiriantis prokuroras Artūras Urbelis. Jo ir jo kolegų iš prokuratūros, Policijos departamento, Specialiųjų tyrimų tarnybos dėka nustatyti prokuroro Gintauto Sereikos, policininko Sergejaus Piskunovo, ir prokurorės Vidos Kazlauskaitės, verslininko Gedimino Kiesaus, dešimčių kitų žmonių žudikai. (R, Elta)

*** Alytaus griežtojo režimo pataisos darbų kolonijoje** narkotikai tampa sunkiai įgyjama preke. Jie čia pabrango, niekas nebeduoda jų į skolą, kaliniai bando vieni kitiems parduoti fiktyvius kvaišalus. Narkotikų srautai į koloniją ypač sumažėjo po to, kai ši įkalinimo įstaiga gavo modernų jų aptikimo aparatą. Aparatu tikrinami ne tik perduodami siuntiniai, bet ir kolonijos darbuotojai. (LR, Elta)

DEŠIMTIES METŲ MIRTIES SUKAKTIS

Anapus saulės nėr debesynų,
Ir nebaugina baisi audra,
Tik dienos džiaugsmo ten begalinės,
Anapus saulės dangaus diena...

A.† A. GEDIMINAS MICKEVIČIUS

Vienatvės keliu keliaudama, su meile, liūdesiu ir ilgisiu prisimenu mylimą Vyra a.a. Gediminą, vaikai Tėveli, vaikaičiai Tėtuką, kurio netekome 1992 m. spalio 22 d.

Viešpats gailestingas, tesuteikia jam Amžiną Ramybę. Minint a.a. Gedimino brangų atminimą ir mirties sukaktį, šv. Mišios bus aukojamos sekmadienį, spalio 20 d., 10 v.r., Tėvų jėzuitų koplyčioje, Čikagoje.

Gimines, draugus ir visus, kurie jį pažinojo, prašome prisiminti a.a. Gediminą savo maldoje.

Liūdinti žmona Zota, dukrė Nijolė, sūnus Bernardas su žmona Linda, vaikaičiai Paulius ir Audra.

Mielai Širdies Draugei,

A.† A. STASEI LANIAUSKIENEI DEGUTYTEI

mirus, reiškiamė gilią užuojautą jos šeimai: sūnui RIMANTUI, dukrai REGINAI ŠILGALIE-NEI su šeima, sūnui VIKTORUI ir MARIUI su šeimomis bei gausiam būriui vaikaičių ir provai-kaičių, netekusiems brangios Senelės ir Prose-nelės bei jungiamės šiandien į jūsų ir velionės artimųjų didelio liūdesio dienas.

Jadvyga ir Adolfas Damušiai
ir vaikai: Gintė, Saulius, Vytenis

IŠ VAIKYSTĖS PAVEIKSLŲ PRIE ŠEŠUPĖS

Atkelta iš 6 psl.

Jeigu paskaitydavau knygą apie Sibiro tremtį ar pažiūrėdavau filmą apie karą, kokius du mėnesius beveik nemiegodavau. Tada nutariau parašyti sau savo prisiminimus, gal jie nustos mane persekioti...

Paėmiau „rekorderiuką“ ir pradėjau pasakoti, kaip dabar jums pasakojau, tik angliškai. Kai pradėdavau verkti, – o automatiškai pradėdavau verkti, – tada išjungdavau aparatą ir visą tą vakarą leidavau sau verkti ir išgyventi. Už kokių 3-4 dienų tęsdavau. Tas mano pasakojimas užtruko kokias 3 savaites. Irašo susidarė 2 kasėtės iš abiejų pusių. Mano vyras mašinėle tuos prisiminimus perrašė. Ir

tada visi užsinerėjo juos skaityti. Kai mane klausinėdavo iš to, ką skaitė, man daug verkėčiau neberekėjo, aš galėjau kažkaip atsitolinti.

Tai buvo prieš kokius 5 metus. Po to aš nutariau, kad prie tų prisiminimų reikia paveikslų. Bet kuriu, kuriu, ir vis vien tik pievos, čiuzinėjimas ant Šešupės, plūduris, šienapūtė, vandens lelijos... Paliesti skausmų neprisi-vertė. Kitamet rengsiu parodą Čikagoje – pirmą kartą ten personalinę parodą (iki šiol dalyvaudavau tik grupinėse parodose; Lietuvoje personalinių parodų esu rengusi daug kartų). Esu nusprendusi, kad Čikagos parodai turiu padaryti 6 paveikslus apie skausmą: kaip mus bombardavo,

kaip mūsų namas sudegė, kaip į mūsų kiemą atėjo grupelė lietuvių kareivių, kuriuos vokiečiai buvo išvežę į Rusijos frontą; sužeistus juos grąžino į Lietuvą iš Prūsijos, o mūsų sodyba buvo pirmoji prie kelio. Juos paliko mūsų kieme, ir mes bandėm jiems padėti...

Aš visiems sakau, kad taip darysiu, aš noriu, kad visi manęs klausytų: tai kiek jau tu padarei?! Kad būčiau privirsta daryti. Nutariau, kad esu jau 65 metų, ir, kaip kiekvienas menininkas, turiu kalbėti ne tik apie grožį ir gerumą, bet turiu priprasti ir prie gyvenimo skausmo. Aš turiu su juo kaip nors tvarkytis!

Audronė V. Škiudaitė

Grazinos Narkus-Kramer personalinėje parodoje Kaune: iš ciklo „Metų laikai“.

ŠIRDIES CHIRURGIJOS CENTRE...

Atkelta iš 2 psl.

Atrodo, kad kai ką dengia net ir Medicare. Amerikoj dabar ligoninės ligonių ilgai nelaiko, kiek galint greičiau siunčia namo. Čia atvirkščiai. Kainos už palatą palyginus zemos, o patogumų daug. Kanadoje kartais reikia ilgai laukti savo eilės. Plastinės operacijos Amerikoj labai brangios ir draudimas jų neapmoka. Yra ir stomatologijos kabinetas, kur atliekamas dantų gydymas, protezavimas ir estetiškas dantų restauravimas.

Centras suteikia galimybę už prieinamą kainą profilaktškai pasitikrinti sveikatą, o turint sveikatos sutrikimų – gauti specialisto paslaugą ar patarimą. Centro vadovybė savo paslaugų spektrą plečia. Kadangi klinika privati, nėra eilių, tyrimus galima atlikti negaištant laiko per labai trumpą laiką pagal paciento pageidavimus. Labai apsimoka greitai ir pagal pageidavimą pasidaryti laboratorinius kraujo tyrimus.

Manau, kad pacientai iš Amerikos turėtų patys apsilankyti ir įsitikinti. Jeigu jie bus patenkinti vieną kartą apsilankę – mielai vėl sugrįš ir jų kiekvienais metais dauges. Jau dabar daugelis iš mūsų vyksta į Lietuvą pas stomatologus dantų gydyti ir protezuoti. Laikui bėgant, ir kitų gydytojų paslaugos bus ne mažiau populiarios tarp Amerikos lietuvių.

Susidomėjusiems siūlau kreiptis tiesiai į Širdies chirurgijos centrą elektroniniu paštu info@cardiolit.lt. Daugiau informacijos apie Širdies chirurgijos centro paslaugas lietuvių ir anglų kalbomis galima rasti ir Internetu adresu

www.cardiolit.lt

Širdies chirurgijos centro adresas: Laisvės pr. 64a, LT-2017, Vilnius Lietuva; tel. 370-5-2390500, 370-5-2390501.

V.V.

A STAR ALLIANCE MEMBER

How easy is it to get from Chicago to Vilnius?
As easy as SAS.

From Chicago we offer daily service to Vilnius with a hassle free connection through our Copenhagen Airport. And when returning, you can enjoy same day travel via Copenhagen back to Chicago.

Find out just how easy we can make your next trip to Vilnius. And remember, when you travel with SAS, you can earn mileage credit with United's Mileage Plus® or SAS' EuroBonus™ frequent flyer program.

For information on special fares and schedules contact your Travel Agent or SAS at 800-221-2350. Or visit us at www.scandinavian.net

It's Scandinavian

